ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2010

Vyhlásené: 25.11.2010 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

**449**

## OZNÁMENIE

### Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky

Ministerstvo zahraničných vecí Slovenskej republiky oznamuje, že 3. novembra 2001 bola v Ríme otvorená na podpis Medzinárodná zmluva o rastlinných genetických zdrojoch pre výživu a poľnohospodárstvo. Národná rada Slovenskej republiky vyslovila súhlas s pristúpením Slovenskej republiky k zmluve uznesením č. 1940 z 9. februára 2010. Prezident Slovenskej republiky listinu o prístupe podpísal 22. apríla 2010. Listina o prístupe bola uložená 8. júna 2010 u generálneho riaditeľa Organizácie Spojených národov pre výživu a poľnohospodárstvo (FAO), depozitára zmluvy. Zmluva nadobudla platnosť 29. júna 2004 v súlade s článkom 28 ods. 28.1. Pre Slovenskú republiku nadobudla platnosť 6. septembra 2010 v súlade s článkom 28 ods. 28.2. OBSAH PREAMBULA I. ČASŤ ÚVOD Článok 1 Ciele Článok 2 Používanie výrazov Článok 3 Rozsah II. ČASŤ VŠEOBECNÉ USTANOVENIA Článok 4 Všeobecné záväzky Článok 5 Uchovávanie, skúmanie, zber, charakterizácia, hodnotenie a dokumentácia rastlinných genetických zdrojov pre výživu a poľnohospodárstvo Článok 6 Trvalo udržateľné využívanie rastlinných genetických zdrojov Článok 7 Vnútroštátne záväzky a medzinárodná spolupráca Článok 8 Technická pomoc III. ČASŤ PRÁVA FARMÁROV Článok 9 Práva farmárov IV. ČASŤ MULTILATERÁLNY SYSTÉM PRÍSTUPU A DELENIA SA O VÝHODY Článok 10 Multilaterálny systém prístupu a delenia sa o výhody Článok 11 Pokrytie multilaterálneho systému Článok 12 Uľahčený prístup k rastlinným genetickým zdrojom pre výživu a poľnohospodárstvo v rámci multila- terálneho systému Článok 13 Delenie sa o výhody v multilaterálnom systéme V. ČASŤ PODPORNÉ ZLOŽKY Článok 14 Globálny akčný plán Článok 15 Ex situ kolekcie rastlinných genetických zdrojov pre výživu a poľnohospodárstvo udržiavané Me- dzinárodnými poľnohospodárskymi výskumnými centrami Poradnej skupiny pre medzinárodný poľnohospodársky výskum a ďalšími medzinárodnými inštitúciami Článok 16 Medzinárodné siete rastlinných genetických zdrojov Článok 17 Globálny informačný systém o rastlinných genetických zdrojoch pre výživu a poľnohospodárstvo VI. ČASŤ FINANČNÉ USTANOVENIA Článok 18 Finančné zdroje VII. ČASŤ INŠTITUCIONÁLNE USTANOVENIA Článok 19 Riadiaci orgán Článok 20 Tajomník Článok 21 Zhoda Článok 22 Riešenie sporov Článok 23 Zmeny zmluvy Článok 24 Prílohy Článok 25 Podpis Článok 26 Ratifikácia, prijatie alebo schválenie Článok 27 Prístup Článok 28 Nadobudnutie platnosti Článok 29 Členské organizácie FAO Článok 30 Výhrady Článok 31 Nezmluvné strany Článok 32 Odstúpenia Článok 33 Skončenie platnosti Článok 34 Depozitár Článok 35 Autentické texty PRÍLOHA I ZOZNAM PLODÍN, KTORÉ ZAHŔŇA MULTILATERÁLNY SYSTÉM PRÍLOHA II 1. ČASŤ
ARBITRÁŽ 2. ČASŤ
ZMIEROVACIE KONANIE

## MEDZINÁRODNÁ ZMLUVA O RASTLINNÝCH GENETICKÝCH ZDROJOCH PRE VÝŽIVU A POĽNOHOSPODÁRSTVO

PREAMBULA

Zmluvné strany,

presvedčené o špeciálnom charaktere rastlinných genetických zdrojov pre výživu a poľnohospodárstvo, ich odlišných charakteristických črtách a problémoch, ktoré potrebujú odlišné riešenia;

hlboko znepokojené pokračujúcou eróziou týchto zdrojov;

vedomé si toho, že rastlinné genetické zdroje pre výživu a poľnohospodárstvo sú spoločným problémom všetkých krajín, keďže všetky krajiny sú závislé vo veľmi veľkej miere od rastlinných genetických zdrojov pre výživu a poľnohospodárstvo, ktoré majú pôvod niekde inde;

uznávajúce, že zachovávanie, skúmanie, zber, charakterizácia, hodnotenie a dokumentácia rastlinných genetických zdrojov pre výživu a poľnohospodárstvo sú zásadne dôležité na plnenie cieľov Rímskej deklarácie o svetovej potravinovej bezpečnosti a Akčného plánu Svetového potravinového summitu, ako aj pre trvalo udržateľný poľnohospodársky rozvoj pre túto generáciu a pre budúce generácie a že kapacita rozvojových krajín a krajín s ekonomikami, ktoré prechádzajú transformáciou, sa musí veľmi urýchlene posilniť na plnenie takých úloh;

konštatujúce, že Globálny akčný plán pre zachovanie a trvalo udržateľné využívanie rastlinných genetických zdrojov pre výživu a poľnohospodárstvo je medzinárodne odsúhlasený rámec pre takú činnosť;

uznávajúce ďalej, že rastlinné genetické zdroje pre výživu a poľnohospodárstvo sú nevyhnutnou surovinou na genetické zlepšenie plodín, či prostredníctvom výberu farmármi, klasickým šľachtením rastlín, alebo modernými biotechnológiami, a sú zásadne dôležité na prispôsobovanie sa nepredvídaným environmentálnym zmenám a budúcim potrebám ľudí;

potvrdzujúce, že minulé, súčasné a budúce prínosy farmárov pri zachovávaní, zlepšovaní a poskytovaní týchto zdrojov vo všetkých regiónoch sveta, najmä v tých, ktoré sú v centrách pôvodu a diverzity, sú základom práv farmárov;

potvrdzujúce aj to, že práva uznávané v tejto zmluve, a to zachovávať, využívať, vymieňať a predávať na farmách udržiavané semená a iný rozmnožovací materiál a zúčastňovať sa na rozhodovaní o využívaní rastlinných genetických zdrojov pre výživu a poľnohospodárstvo, a to čestným a spravodlivým delením sa o výhody, ktoré z toho vyplývajú, sú zásadne dôležitými na realizáciu práv farmárov práve tak ako na presadzovanie práv farmárov na vnútroštátnej a medzinárodnej úrovni;

uznávajúce, že táto zmluva a iné medzinárodné dohody relevantné pre túto zmluvu by sa mali vzájomne podporovať, sledujúc tým cieľ trvalo udržateľné poľnohospodárstvo a potravinovú bezpečnosť;

potvrdzujúce, že nič v tejto zmluve sa nemá interpretovať ako niečo, čo by malo akýmkoľvek spôsobom naznačovať zmenu v právach a záväzkoch zmluvných strán na základe medzinárodných dohôd;

chápajúce, že uvedená úvodná časť nie je mienená tak, že by mala vytvárať hierarchiu medzi touto zmluvou a inými medzinárodnými dohodami;

uvedomujúce si, že otázky týkajúce sa hospodárenia s rastlinnými genetickými zdrojmi pre výživu a poľnohospodárstvo sú bodom, v ktorom sa stretáva poľnohospodárstvo, životné prostredie a obchod, a presvedčené, že by mala existovať spolupráca medzi týmito odvetviami;

uvedomujúce si svoju zodpovednosť voči minulým a budúcim generáciám zachovávať svetovú diverzitu rastlinných genetických zdrojov pre výživu a poľnohospodárstvo;

uznávajúce, že pri uplatňovaní si svojich suverénnych práv nad svojimi rastlinnými genetickými zdrojmi pre výživu a poľnohospodárstvo štáty môžu vzájomne získavať výhody z vytvorenia účinného multilaterálneho systému na uľahčený prístup k prerokovanému výberu týchto zdrojov a na čestné a spravodlivé delenie sa o výhody, ktoré vyplývajú z ich používania; a

želajúce si uzavrieť medzinárodnú dohodu v rámci Organizácie Spojených národov pre výživu a poľnohospodárstvo, ďalej uvádzanej len ako FAO, podľa článku XIV Ústavy FAO;

sa dohodli takto:

## I. ČASŤ
## ÚVOD

### Článok 1
### Ciele

1.1 Cieľom tejto zmluvy je zachovanie a trvalo udržateľné využívanie rastlinných genetických zdrojov pre výživu a poľnohospodárstvo a čestné a spravodlivé delenie sa o výhody, ktoré vyplývajú z ich využívania, v súlade s Dohovorom o biologickej diverzite pre trvalo udržateľné poľnohospodárstvo a potravinovú bezpečnosť.

1.2 Tieto ciele sa dosiahnu úzkym prepojením tejto zmluvy na Organizáciu Spojených národov pre výživu a poľnohospodárstvo a na Dohovor o biologickej diverzite.

### Článok 2
### Používanie výrazov

Na účely tejto zmluvy majú nasledujúce výrazy uvedený význam, ktorý im bol pripísaný. Tieto definície nie sú určené na to, aby pokrývali obchod s komoditami.

„In situ uchovávanie“ znamená uchovávanie ekosystémov a prirodzených stanovíšť, ako aj udržiavanie a obnovu životaschopných populácií druhov v ich prirodzenom prostredí i v prípade domestikovaných alebo pestovaných rastlinných druhov v prostredí, kde nadobudli svoje charakteristické vlastnosti.

„Ex situ uchovávanie“ znamená uchovávanie rastlinných genetických zdrojov pre výživu a poľnohospodárstvo mimo ich prirodzených stanovíšť.

„Rastlinné genetické zdroje pre výživu a poľnohospodárstvo“ znamenajú akýkoľvek genetický materiál rastlinného pôvodu skutočnej alebo potenciálnej hodnoty pre výživu a poľnohospodárstvo.

„Genetický materiál“ znamená akýkoľvek materiál rastlinného pôvodu vrátane reprodukčného a vegetatívneho rozmnožovacieho materiálu, obsahujúci funkčné jednotky dedičnosti.

„Odroda“ znamená skupinu rastlín v rámci najnižšieho známeho botanického taxónu, ktorú možno definovať podľa prejavu znakov vyplývajúcich z daného genotypu a ďalších genetických charakteristík.

„Ex situ kolekcia“ znamená kolekciu rastlinných genetických zdrojov pre výživu a poľnohospodárstvo udržiavaných mimo ich prirodzených stanovíšť.

„Centrum pôvodu“ znamená geografickú oblasť, kde si určitý rastlinný druh, buď domestikovaný, alebo divorastúci, po prvý raz vyvinul svoje charakteristické vlastnosti.

„Centrum diverzity plodín“ znamená geografickú oblasť, ktorá obsahuje vysokú úroveň genetickej diverzity pre rastlinné druhy v podmienkach in situ.

**Článok 3**

**Rozsah**

Táto zmluva sa týka rastlinných genetických zdrojov pre výživu a poľnohospodárstvo.

## II. ČASŤ
## VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

**Článok 4**

**Všeobecné záväzky**

Každá zmluvná strana musí zabezpečiť súlad svojich zákonov, predpisov a postupov so svojimi záväzkami tak, ako sú stanovené v tejto zmluve.

**Článok 5**

**Uchovávanie, skúmanie, zber, charakterizácia, hodnotenie a dokumentácia rastlinných genetických zdrojov pre výživu a poľnohospodárstvo**

5.1 Každá zmluvná strana musí podľa vnútroštátnej legislatívy a v spolupráci s inými zmluvnými stranami, ak je to možné, podporovať integrovaný prístup k skúmaniu, uchovávaniu a trvalo udržateľnému využívaniu rastlinných genetických zdrojov pre výživu a poľnohospodárstvo a najmä primerane

a) vykonávať prieskum a inventarizáciu rastlinných genetických zdrojov pre výživu a poľnohospodárstvo, berúc do úvahy postavenie a stupeň variability pri existujúcich populáciách vrátane tých, ktoré sú potenciálne využiteľné, a ak je to realizovateľné, stanovovať ich akékoľvek ohrozenia,

b) podporovať zber rastlinných genetických zdrojov pre výživu a poľnohospodárstvo a získavať závažné informácie o tých rastlinných genetických zdrojoch, ktoré sú ohrozené alebo sú potenciálne využiteľné,

c) propagovať alebo podporovať, ak je to možné, úsilie farmárov a miestnych komunít, riadiť a uchovávať na farmách ich rastlinné genetické zdroje pre výživu a poľnohospodárstvo,

d) podporovať in situ uchovávanie divorastúcich príbuzných plodín a divorastúcich rastlín na produkciu potravín vrátane tých, čo sú v chránených oblastiach, inter alia, podporovaním úsilia domorodých a miestnych komunít,

e) spolupracovať tak, aby sa propagoval rozvoj efektívneho a trvalo udržateľného systému ex situ uchovávania, venujúc patričnú pozornosť potrebe adekvátnej dokumentácie, charakterizácie, regenerácie a hodnoteniu, a propagoval rozvoj a transfer technológií vhodných na tento účel, sledujúc tým cieľ zlepšiť trvalo udržateľné využívanie rastlinných genetických zdrojov pre výživu a poľnohospodárstvo,

f) monitorovať udržiavanie životaschopnosti, stupeň variability a genetickú integritu kolekcií rastlinných genetických zdrojov pre výživu a poľnohospodárstvo.

5.2 Zmluvné strany musia urobiť primerané kroky na minimalizáciu ohrozenia rastlinných genetických zdrojov pre výživu a poľnohospodárstvo alebo, ak je to možné, ohrozenie eliminovať.

**Článok 6**

**Trvalo udržateľné využívanie rastlinných genetických zdrojov**

6.1 Zmluvné strany rozpracujú a dodržiavajú patričnú politiku a zákonné opatrenia, ktoré podporujú trvalo udržateľné využívanie rastlinných genetických zdrojov pre výživu a poľnohospodárstvo.

6.2 Trvalo udržateľné využívanie rastlinných genetických zdrojov pre výživu a poľnohospodárstvo môže zahŕňať také opatrenia ako

a) presadzovanie čestných poľnohospodárskych politík, ktoré primerane podporujú rozvoj a udržiavanie rôznych systémov farmárčenia, ktoré posilňujú trvalo udržateľné využívanie poľnohospodárskej biodiverzity a iných prírodných zdrojov,

b) posilňovanie výskumu, ktorý zvyšuje a uchováva biodiverzitu maximalizáciou intra- a interšpecifickej variability v prospech farmárov, najmä tých, ktorí vytvárajú a využívajú svoje vlastné odrody a uplatňujú ekologické princípy pri zachovávaní úrodnosti pôdy a v boji proti chorobám, burinám a škodcom,

c) primerané podporovanie úsilia zameraného na šľachtenie rastlín za účasti farmárov, najmä v rozvojových krajinách, a posilňovanie kapacity vyšľachtených odrôd zvlášť prispôsobených sociálnym, ekonomickým a ekologickým podmienkam vrátane okrajových oblastí,

d) rozširovanie genetickej základne plodín a zvyšovanie rozsahu genetickej diverzity, ktorú majú k dispozícii farmári,

e) primerané podporovanie rozšíreného využívania miestnych a miestne prispôsobených plodín, odrôd a nedostatočne využívaných druhov,

f) primerané podporovanie širšieho využívania diverzity odrôd a druhov v hospodárení na farmách, pri zachovávaní a trvalo udržateľnom využívaní plodín a vytváraní silných prepojení na pestovanie rastlín a poľnohospodársky rozvoj, aby sa zredukovala ohrozenosť plodín a genetická erózia a podporovala zvýšená svetová produkcia potravín kompatibilná s trvalo udržateľným rozvojom a

g) revidovanie a primerané prispôsobovanie šľachtiteľských stratégií a predpisov týkajúcich sa povoľovania odrody a distribúcie semien.

## Článok 7
## Vnútroštátne záväzky a medzinárodná spolupráca

7.1 Každá zmluvná strana musí primerane integrovať činnosti uvedené v článkoch 5 a 6 do svojho poľnohospodárstva a politiky rozvoja vidieka a do programov a spolupracovať s inými zmluvnými stranami, priamo alebo cez FAO, a s inými relevantnými medzinárodnými organizáciami pri uchovávaní a trvalo udržateľnom využívaní rastlinných genetických zdrojov pre výživu a poľnohospodárstvo.

7.2 Medzinárodná spolupráca sa zameriava najmä na

a) zavedenie alebo posilňovanie schopností v rozvojových krajinách a krajinách s ekonomikami v procese transformácie, pokiaľ ide o uchovávanie a trvalo udržateľné využívanie rastlinných genetických zdrojov pre výživu a poľnohospodárstvo,

b) rozširovanie medzinárodných činností na propagovanie uchovávania, hodnotenia, dokumentácie, genetického zlepšovania, šľachtenia rastlín, rozmnožovania semien a spoločné využívanie za predpokladu poskytovania prístupu k nim a výmeny rastlinných genetických zdrojov pre výživu a poľnohospodárstvo a vhodných informácií a technológií v súlade so IV. časťou,

c) uchovávanie a posilňovanie inštitucionálnych dojednaní stanovených v V. časti a

d) realizovanie stratégie financovania v článku 18.

## Článok 8
## Technická pomoc

Zmluvné strany súhlasia s podporovaním poskytovania technickej pomoci zmluvným stranám, najmä tým, ktoré sú rozvojovými krajinami, alebo krajinám s ekonomikami v procese transformácie, buď bilaterálne, alebo prostredníctvom vhodných medzinárodných organizácií, s cieľom uľahčovať realizáciu tejto zmluvy.

## III. ČASŤ
## PRÁVA FARMÁROV

### Článok 9
### Práva farmárov

9.1 Zmluvné strany uznávajú enormný prínos toho, čo urobili miestne a domorodé komunity a farmári všetkých regiónov sveta, najmä tí, ktorí sú v centrách pôvodu a diverzity plodín a budú pokračovať v prácach na uchovávanie a vývoj rastlinných genetických zdrojov, ktoré predstavujú základ produkcie potravín a poľnohospodárstva na celom svete.

9.2 Zmluvné strany súhlasia s tým, že zodpovednosť za zrealizovanie práv farmárov, tak ako sa vzťahujú na rastlinné genetické zdroje pre výživu a poľnohospodárstvo, leží na národných vládach. V súlade s ich potrebami a prioritami by mala každá zmluvná strana primerane a tak, ako to zapadá do jej vnútroštátnej legislatívy, prijímať opatrenia na ochranu a podporovanie práv farmárov vrátane

a) ochrany tradičných poznatkov dôležitých pre rastlinné genetické zdroje pre výživu a poľnohospodárstvo,

b) práva zúčastňovať sa na spravodlivom delení sa o výhody, ktoré vyplývajú z využívania rastlinných genetických zdrojov pre výživu a poľnohospodárstvo a

c) práva zúčastňovať sa na vnútroštátnej úrovni na rozhodovaní o záležitostiach týkajúcich sa uchovávania a trvalo udržateľného využívania rastlinných genetických zdrojov pre výživu a poľnohospodárstvo.

9.3 Nič v tomto článku sa nesmie interpretovať tak, že by obmedzovalo akékoľvek práva, ktoré majú farmári pri uchovávaní, využívaní, vymieňaní a predávaní na farme uchovávaných semien/rozmnožovacieho materiálu, čo primerane podlieha vnútroštátnemu právu.

## IV. ČASŤ
## MULTILATERÁLNY SYSTÉM PRÍSTUPU A DELENIA SA O VÝHODY

### Článok 10
### Multilaterálny systém prístupu a delenia sa o výhody

10.1 Zmluvné strany uznávajú vo svojich vzťahoch s inými štátmi suverénne práva štátov nad ich vlastnými rastlinnými genetickými zdrojmi pre výživu a poľnohospodárstvo vrátane toho, že právomoc určovať prístup k týmto zdrojom je na národných vládach a podlieha vnútroštátnej legislatíve.

10.2 Pri uplatňovaní si svojich suverénnych práv súhlasia zmluvné strany s tým, že zavedú multilaterálny systém, ktorý je efektívny, účinný a transparentný, aby uľahčoval aj prístup k rastlinným genetickým zdrojom pre výživu a poľnohospodárstvo, aj delenie sa spravodlivým spôsobom o výhody, ktoré vyplývajú z využívania týchto zdrojov, a to na komplementárnom a vzájomne sa posilňujúcom základe.

### Článok 11
### Pokrytie multilaterálneho systému

11.1 Pri ďalšom presadzovaní cieľov uchovávania a trvalo udržateľného využívania rastlinných genetických zdrojov pre výživu a poľnohospodárstvo a čestnom a spravodlivom delení sa o výhody vyplývajúce z ich používania, ako je to uvedené v článku 1, multilaterálny systém musí pokrývať rastlinné genetické zdroje pre výživu a poľnohospodárstvo uvedené na zozname v prílohe I zostavenom podľa kritérií potravinovej bezpečnosti a vzájomnej závislosti.

11.2 Multilaterálny systém, tak ako je identifikovaný v článku 11.1, zahŕňa všetky rastlinné genetické zdroje pre výživu a poľnohospodárstvo uvedené na zozname v prílohe I, ktoré zmluvné strany riadia a kontrolujú a ktoré sú verejným majetkom. Sledujúc cieľ dosiahnuť najširšie možné pokrytie multilaterálneho systému, zmluvné strany vyzývajú všetkých ostatných držiteľov rastlinných genetických zdrojov pre výživu a poľnohospodárstvo, uvedených na zozname v prílohe I, aby zahrnuli tieto rastlinné genetické zdroje pre výživu a poľnohospodárstvo do multilaterálneho systému.

11.3 Zmluvné strany súhlasia aj s tým, že urobia vhodné opatrenia na podporu fyzických a právnických osôb v rámci ich právomocí, ktoré udržiavajú rastlinné genetické zdroje pre výživu a poľnohospodárstvo, uvedené na zozname v prílohe I, aby zahrnuli tieto rastlinné genetické zdroje pre výživu a poľnohospodárstvo do multilaterálneho systému.

11.4 Do dvoch rokov od nadobudnutia platnosti tejto zmluvy zhodnotí Riadiaci orgán pokrok v zaraďovaní rastlinných genetických zdrojov pre výživu a poľnohospodárstvo, uvedených v odseku 11.3, do multilaterálneho systému. Následne po tomto zhodnotení Riadiaci orgán rozhodne o tom, či sa bude naďalej pokračovať v pomoci fyzickým a právnickým osobám uvedeným v odseku 11.3, ktoré nezaradili tieto rastlinné genetické zdroje pre výživu a poľnohospodárstvo do multilaterálneho systému, alebo prijme iné opatrenia, ktoré považuje za vhodné.

11.5 Multilaterálny systém musí práve tak zahŕňať rastlinné genetické zdroje pre výživu a poľnohospodárstvo, uvedené na zozname v prílohe I a uchovávané v ex situ kolekciách Medzinárodných poľnohospodárskych výskumných centier Poradnej skupiny pre medzinárodný poľnohospodársky výskum (PSMPV), ako to stanovuje článok 15.1a, a v iných medzinárodných inštitúciách v súlade s článkom 15.5.

**Článok 12**

**Uľahčený prístup k rastlinným genetickým zdrojom pre výživu a poľnohospodárstvo v rámci multilaterálneho systému**

12.1 Zmluvné strany súhlasia s tým, že uľahčený prístup k rastlinným genetickým zdrojom pre výživu a poľnohospodárstvo podľa multilaterálneho systému, tak ako je definovaný v článku 11, musí byť v súlade s ustanoveniami tejto zmluvy.

12.2 Zmluvné strany súhlasia s tým, že urobia potrebné zákonné alebo iné vhodné opatrenia, aby poskytli prístup iným zmluvným stranám prostredníctvom multilaterálneho systému. S týmto cieľom sa taký prístup poskytuje aj právnickým, aj fyzickým osobám pod jurisdikciou akejkoľvek zmluvnej strany, čo podlieha ustanoveniam článku 11.4.

12.3 Taký prístup sa umožňuje v súlade s týmito podmienkami:

a) prístup sa umožňuje výlučne s cieľom využívania a uchovávania pre výskum, šľachtenie a odbornú prípravu pre výživu a poľnohospodárstvo za predpokladu, že taký účel nezahŕňa chemické, farmaceutické a/alebo iné nepotravinárske/krmovinárske využitie. V prípade viacnásobne využiteľných plodín (potravinárskych a nepotravinárskych) by mala byť určujúcou na zaradenie do multilaterálneho systému ich dôležitosť pre potravinovú bezpečnosť a ich dostupnosť vďaka uľahčenému prístupu k nim,

b) prístup by mal byť povolený urýchlene, bez potreby sledovať individuálny prístup, a bezplatne alebo tam, kde sa účtuje poplatok, by tento nemal prekročiť s ním spojené minimálne náklady,

c) všetky pasportné dáta a akékoľvek iné s tým spojené dostupné popisné informácie, ktoré nie sú tajné, podliehajúc aplikovateľnému právu, sa dávajú k dispozícii spolu s rastlinnými genetickými zdrojmi pre výživu a poľnohospodárstvo,

d) prijímatelia si nenárokujú akékoľvek práva duševného vlastníctva alebo iné práva, ktoré obmedzujú uľahčený prístup k rastlinným genetickým zdrojom pre výživu a poľnohospodárstvo alebo k ich genetickým častiam alebo komponentom vo forme, v ktorej ich dostali z multilaterálneho systému,

e) o prístupe k rastlinným genetickým zdrojom pre výživu a poľnohospodárstvo vo vývoji vrátane materiálu, ktorý vyvíjajú farmári, rozhoduje podľa vlastného zváženia jeho autor počas obdobia jeho vývoja,

f) prístup k rastlinným genetickým zdrojom pre výživu a poľnohospodárstvo chráneným právami duševného vlastníctva alebo inými vlastníckymi právami je zhodný s príslušnými medzinárodnými dohodami a s príslušnými vnútroštátnymi zákonmi,

g) rastlinné genetické zdroje pre výživu a poľnohospodárstvo, ku ktorým je prístup na základe multilaterálneho systému a ktoré sú uchovávané, sú aj naďalej k dispozícii pre multilaterálny systém zo strany prijímateľov týchto rastlinných genetických zdrojov pre výživu a poľnohospodárstvo na základe podmienok tejto zmluvy a

h) zmluvné strany súhlasia s tým, bez dotknutia sa iných ustanovení tohto článku, že prístup k rastlinným genetickým zdrojom pre výživu a poľnohospodárstvo nájdeným v podmienkach in situ sa bude poskytovať podľa vnútroštátnej legislatívy alebo v prípade absencie takej legislatívy v súlade s takými normami, ktoré môže stanoviť Riadiaci orgán.

12.4 S týmto cieľom sa uľahčený prístup, v súlade s uvedenými článkami 12.2 a 12.3, poskytuje podľa štandardnej Dohody o prevode materiálu (DPM), ktorú prijme Riadiaci orgán a ktorá obsahuje ustanovenia článku 12.3a, d a g, práve tak ako ustanovenia o delení sa o výhody ustanovené v článku 13.2d(ii) a iné príslušné ustanovenia tejto zmluvy a ustanovenie, že prijímateľ rastlinných genetických zdrojov pre výživu a poľnohospodárstvo požaduje, aby platili podmienky DPM na prevod rastlinných genetických zdrojov pre výživu a poľnohospodárstvo na inú osobu alebo subjekt práve tak ako aj na akékoľvek iné následné prevody týchto rastlinných genetických zdrojov pre výživu a poľnohospodárstvo.

12.5 Zmluvné strany zabezpečujú, že je k dispozícii možnosť žiadať prístupné zdroje, v súlade s aplikovateľnými požiadavkami právomoci podľa ich právnych systémov v prípade zmluvných sporov, ktoré by vznikli na základe takých DPM, uznávajúc, že záväzky, ktoré vznikajú na základe takých DPM, sa týkajú výlučne zmluvných strán týchto DPM.

12.6 V situáciách náhlych katastrof súhlasia zmluvné strany s tým, že poskytnú uľahčený prístup k vhodným rastlinným genetickým zdrojom pre výživu a poľnohospodárstvo v multilaterálnom systéme s cieľom prispievať k znovuobnoveniu poľnohospodárskych systémov v spolupráci s koordinátormi záchranárskych prác pri katastrofách.

## Článok 13
## Delenie sa o výhody v multilaterálnom systéme

13.1 Zmluvné strany uznávajú, že uľahčený prístup k rastlinným genetickým zdrojom pre výživu a poľnohospodárstvo, ktoré sú zahrnuté do multilaterálneho systému, predstavuje sám osebe veľkú výhodu multilaterálneho systému a súhlasia s tým, že výhody z neho vyplývajúce sa majú deliť čestne a spravodlivo v súlade s ustanoveniami tohto článku.

13.2 Zmluvné strany súhlasia s tým, že výhody vyplývajúce z užívania rastlinných genetických zdrojov pre výživu a poľnohospodárstvo v rámci multilaterálneho systému vrátane komerčných, sa delia čestne a spravodlivo prostredníctvom nasledujúcich mechanizmov: výmenou informácií, prístupom k technológiám, budovaním kapacít a delením sa o výhody vyplývajúce z komercionalizácie, zohľadňujúc prioritné oblasti činnosti v platnom Globálnom akčnom pláne, pod vedením Riadiaceho orgánu

a) Výmena informácií
Zmluvné strany súhlasia s tým, že dajú k dispozícii informácie, ktoré musia okrem iného obsahovať katalógy a súpisy, informácie o technológiách, výsledky technického, vedeckého a sociálno-ekonomického výskumu vrátane charakterizácie, hodnotenia a využívania, týkajúce sa tých rastlinných genetických zdrojov pre výživu a poľnohospodárstvo, ktoré patria pod multilaterálny systém. Také informácie sa musia dávať k dispozícii, pokiaľ nie sú tajnými, čo podlieha aplikovateľnému zákonu a je v súlade s vnútroštátnymi možnosťami. Také informácie sa dávajú k dispozícii všetkým zmluvným stranám tejto zmluvy prostredníctvom informačného systému ustanoveného v článku 17.

b) Prístup k technike a jej prevod

i) Zmluvné strany sa zaväzujú poskytovať a/alebo uľahčovať prístup k technológiám na uchovávanie, charakterizáciu, hodnotenie a využívanie rastlinných genetických zdrojov pre výživu a poľnohospodárstvo, ktoré patria pod multilaterálny systém. Uvedomujúc si, že niektoré technológie môžu byť prevedené len cez genetický materiál, zmluvné strany poskytujú a/alebo uľahčujú prístup k takýmto technológiám a genetickému materiálu, ktorý patrí pod multilaterálny systém, a k vylepšeným odrodám a genetickému materiálu vyvinutému prostredníctvom využívania rastlinných genetických zdrojov pre výživu a poľnohospodárstvo, ktoré patria pod multilaterálny systém, v súlade s ustanoveniami článku 12. Prístup k týmto technológiám, vylepšeným odrodám a genetickému materiálu sa poskytuje a/alebo uľahčuje, pričom sa rešpektujú aplikovateľné práva týkajúce sa vlastníctva a zákony o prístupe, a v súlade s vnútroštátnymi schopnosťami.

ii) Prístup k technike a prevod techniky na krajiny, najmä na rozvojové krajiny a na krajiny s ekonomikami v procese transformácie, sa vykonáva prostredníctvom istej rady opatrení, akými je založenie a udržiavanie tematických skupín na základe príslušných plodín, ktoré sa zaoberajú využívaním rastlinných genetických zdrojov pre výživu a poľnohospodárstvo, a účasťou v nich, a všetkých typov partnerstva vo výskume a rozvoji a v komerčných spoločných podnikoch týkajúcich sa prijatého materiálu, rozvoja ľudských zdrojov a účinného prístupu k výskumným zariadeniam.

iii) Prístup k technike a prevod techniky na rozvojové krajiny, ktoré sú zmluvnými stranami, a najmä na najmenej rozvinuté krajiny a krajiny s ekonomikami v procese transformácie, ako to je uvedené vyššie v bodoch (i) a (ii), vrátane tej, ktorá je chránená právami duševného vlastníctva, sa poskytuje a/alebo uľahčuje za čestných a najvýhodnejších podmienok, najmä v prípade technológií, ktoré sa používajú na uchovávanie, práve tak ako technológií v prospech farmárov v rozvojových krajinách, najmä v najmenej rozvinutých krajinách a krajinách s ekonomikami v procese transformácie, vrátane koncesných a preferenčných podmienok, kde sa vzájomne dohodnú, okrem iného, prostredníctvom partnerstiev vo výskume a vývoji, ktoré patria pod multilaterálny systém. Takýto prístup a prevod sa poskytuje na základe podmienok, ktoré uznávajú adekvátnu a účinnú ochranu práv duševného vlastníctva a sú s ňou zhodné.

c) Budovanie kapacít

d) Delenie sa o finančné a iné výhody komercionalizácie

i) Zmluvné strany súhlasia v rámci multilaterálneho systému s tým, že prijmú opatrenia, aby dosiahli komerčné delenie sa o výhody, prostredníctvom angažovanosti súkromného a verejného sektora v činnostiach identifikovaných v tomto článku, prostredníctvom partnerstiev a spolupráce vrátane súkromného sektora v rozvojových krajinách a krajinách s ekonomikami v procese transformácie, vo výskume a v rozvoji techniky.

ii) Zmluvné strany súhlasia s tým, že štandardná Dohoda o prevode materiálu uvedená v článku 12.4 zahrnie požiadavku, že prijímateľ, ktorý skomercionalizuje istý produkt, ktorý je rastlinným genetickým zdrojom pre výživu a poľnohospodárstvo a ktorý zahŕňa materiál sprístupnený z multilaterálneho systému, zaplatí podľa mechanizmu uvedeného v článku 19.3f za spravodlivý podiel výhod vyplývajúcich z komercionalizácie takého produktu, s výnimkou prípadov, keď je taký produkt kedykoľvek bez obmedzenia k dispozícii pre ostatných pre ďalší výskum a šľachtenie, a v takom prípade bude prijímateľ, ktorý komercionalizuje, nabádaný k tomu, aby takúto platbu uhradil.

Riadiaci orgán určí na svojom prvom zasadnutí úroveň, formu a spôsob platby v súlade s obchodnými praktikami. Riadiaci orgán môže rozhodnúť, že zavedie rozličné úrovne platieb pre rozličné kategórie prijímateľov, ktorí komercionalizujú také produkty; práve tak môže rozhodnúť o potrebe vyňať z takýchto platieb malých farmárov v rozvojových krajinách a krajinách s ekonomikami v procese transformácie. Riadiaci orgán môže z času na čas revidovať úrovne platieb, sledujúc tým cieľ dosiahnuť čestné a spravodlivé delenie sa o výhody, a práve tak môže zhodnotiť v rámci obdobia piatich rokov od vstupu tejto zmluvy do platnosti, či bude požiadavka povinnej platby v DPM platiť aj v prípadoch, kde sú takéto komercionalizované produkty bez obmedzenia k dispozícii pre iných na ďalší výskum a šľachtenie.

Zohľadňujúc potreby rozvojových krajín a krajín s ekonomikami v procese transformácie, ako je to vyjadrené touto prioritou, ktorú pripisujú budovaniu kapacity v rastlinných genetických zdrojoch pre výživu a poľnohospodárstvo v ich plánoch a programoch, keď sú zavedené, v súvislosti s tými rastlinnými genetickými zdrojmi pre výživu a poľnohospodárstvo, ktoré pokrýva multilaterálny systém, zmluvné strany súhlasia s tým, že dajú prioritu (i) zakladaniu a/alebo posilňovaniu programov pre vedecké a technické vzdelávanie a odbornú prípravu v oblasti uchovávania a trvalo udržateľného využívania rastlinných genetických zdrojov pre výživu a poľnohospodárstvo, (ii) rozvoju a posilňovaniu zariadení pre uchovávanie a trvalo udržateľné využívanie rastlinných genetických zdrojov pre výživu a poľnohospodárstvo, najmä v rozvojových krajinách a krajinách s ekonomikami v procese transformácie a (iii) vykonávaniu vedeckého výskumu, kde je to možné, dávajúc prednosť rozvojovým krajinám a krajinám s ekonomikami v procese transformácie, v spolupráci s inštitúciami týchto krajín, a rozvoju kapacít pre takýto výskum v oblastiach, kde sú potrebné.

d) Delenie sa o finančné a iné výhody komercionalizácie

i) Zmluvné strany súhlasia v rámci multilaterálneho systému s tým, že prijmú opatrenia, aby dosiahli komerčné delenie sa o výhody, prostredníctvom angažovanosti súkromného a verejného sektora v činnostiach identifikovaných v tomto článku, prostredníctvom partnerstiev a spolupráce vrátane súkromného sektora v rozvojových krajinách a krajinách s ekonomikami v procese transformácie, vo výskume a v rozvoji techniky.

ii) Zmluvné strany súhlasia s tým, že štandardná Dohoda o prevode materiálu uvedená v článku 12.4 zahrnie požiadavku, že prijímateľ, ktorý skomercionalizuje istý produkt, ktorý je rastlinným genetickým zdrojom pre výživu a poľnohospodárstvo a ktorý zahŕňa materiál sprístupnený z multilaterálneho systému, zaplatí podľa mechanizmu uvedeného v článku 19.3f za spravodlivý podiel výhod vyplývajúcich z komercionalizácie takého produktu, s výnimkou prípadov, keď je taký produkt kedykoľvek bez obmedzenia k dispozícii pre ostatných pre ďalší výskum a šľachtenie, a v takom prípade bude prijímateľ, ktorý komercionalizuje, nabádaný k tomu, aby takúto platbu uhradil.

Riadiaci orgán určí na svojom prvom zasadnutí úroveň, formu a spôsob platby v súlade s obchodnými praktikami. Riadiaci orgán môže rozhodnúť, že zavedie rozličné úrovne platieb pre rozličné kategórie prijímateľov, ktorí komercionalizujú také produkty; práve tak môže rozhodnúť o potrebe vyňať z takýchto platieb malých farmárov v rozvojových krajinách a krajinách s ekonomikami v procese transformácie. Riadiaci orgán môže z času na čas revidovať úrovne platieb, sledujúc tým cieľ dosiahnuť čestné a spravodlivé delenie sa o výhody, a práve tak môže zhodnotiť v rámci obdobia piatich rokov od vstupu tejto zmluvy do platnosti, či bude požiadavka povinnej platby v DPM platiť aj v prípadoch, kde sú takéto komercionalizované produkty bez obmedzenia k dispozícii pre iných na ďalší výskum a šľachtenie.

13.3 Zmluvné strany súhlasia s tým, že výhody vyplývajúce z využívania rastlinných genetických zdrojov pre výživu a poľnohospodárstvo, o ktoré sa delia v rámci multilaterálneho systému, by mali primárne plynúť, priamo a nepriamo, farmárom vo všetkých krajinách, najmä v rozvojových krajinách a krajinách s ekonomikami v procese transformácie, ktorí uchovávajú a trvalo udržateľne využívajú rastlinné genetické zdroje pre výživu a poľnohospodárstvo.

13.4 Riadiaci orgán na svojom prvom zasadnutí zváži relevantnú politiku a kritériá osobitnej pomoci v rámci odsúhlasenej stratégie financovania podľa článku 18 na uchovávanie rastlinných genetických zdrojov pre výživu a poľnohospodárstvo v rozvojových krajinách a krajinách s ekonomikami v procese transformácie, ktorých príspevok k diverzite rastlinných genetických zdrojov pre výživu a poľnohospodárstvo v multilaterálnom systéme je významný a/alebo ktoré majú osobitné potreby.

13.5 Zmluvné strany sú si vedomé toho, že schopnosť plne realizovať Globálny akčný plán, najmä schopnosť rozvojových krajín a krajín s ekonomikami v procese transformácie, bude prevažne závisieť od účinnej realizácie tohto článku a od stratégie financovania uvedenej v článku 18.

13.6 Zmluvné strany zvažujú modality stratégie dobrovoľných príspevkov súvisiacich s delením sa o výhody, pričom potravinárske priemyselné odvetvia, ktoré ťažia výhody z rastlinných genetických zdrojov pre výživu a poľnohospodárstvo, prispievajú do multilaterálneho systému.

## V. ČASŤ
## PODPORNÉ ZLOŽKY

### Článok 14
### Globálny akčný plán

Uznávajúc, že platný Globálny akčný plán na zachovávanie a trvalo udržateľné využívanie rastlinných genetických zdrojov pre výživu a poľnohospodárstvo je pre zmluvu dôležitý, zmluvné strany by mali podporovať jeho účinnú realizáciu i prostredníctvom vnútroštátnych akcií a medzinárodnej spolupráce, a tak primerane poskytovať súvislý rámec, okrem iného na budovanie kapacity, prevod techniky a výmenu informácií, zohľadňujúc ustanovenia článku 13.

**Článok 15**

**Ex situ kolekcie rastlinných genetických zdrojov pre výživu a poľnohospodárstvo udržiavané Medzinárodnými poľnohospodárskymi výskumnými centrami Poradnej skupiny pre medzinárodný poľnohospodársky výskum a ďalšími medzinárodnými inštitúciami**

15.1 Zmluvné strany uznávajú dôležitosť tejto zmluvy pre ex situ kolekcie rastlinných genetických zdrojov pre výživu a poľnohospodárstvo, ktoré majú v zverenskej držbe Medzinárodné poľnohospodárske výskumné centrá (MPVC) Poradnej skupiny pre medzinárodný poľnohospodársky výskum (PSMPV). Zmluvné strany sa budú obracať na MPVC, aby podpisovali dohody s Riadiacim orgánom v súvislosti s takými ex situ kolekciami, v súlade s nasledujúcimi podmienkami a dojednaniami:

a) rastlinné genetické zdroje pre výživu a poľnohospodárstvo uvedené v prílohe I k tejto zmluve, ktoré majú v držbe MPVC, sa dávajú k dispozícii v súlade s ustanoveniami ustanovenými v IV. časti tejto zmluvy,

b) iné rastlinné genetické zdroje pre výživu a poľnohospodárstvo, ako sú tie, ktoré sú uvedené v prílohe I k tejto zmluve, a tie, ktoré boli zozbierané pred jej vstupom do platnosti a ktoré majú v držbe MPVC, sa dávajú k dispozícii v súlade s ustanoveniami DPM, ktorá sa v súčasnosti používa, v súlade s dohodami medzi MPVC a FAO. Túto DPM upraví Riadiaci orgán najneskôr na svojom druhom pravidelnom zasadnutí na základe konzultácií s MPVC a v súlade s relevantnými ustanoveniami tejto zmluvy, najmä s článkami 12 a 13, a podľa nasledujúcich podmienok:

   i) MPVC periodicky informujú Riadiaci orgán o DPM, ktoré sa uzavreli, v súlade s časovým harmonogramom, ktorý zavedie Riadiaci orgán,

   ii) zmluvným stranám, na ktorých území boli zozbierané rastlinné genetické zdroje pre výživu a poľnohospodárstvo v podmienkach in situ, sa poskytujú na základe ich žiadosti vzorky takýchto rastlinných genetických zdrojov pre výživu a poľnohospodárstvo, bez akejkoľvek DPM,

   iii) výhody vyplývajúce z vyššie uvedených DPM, ktoré vyplývajú z mechanizmu uvedeného v článku 19.3f, sa uplatňujú predovšetkým na uchovávanie a trvalo udržateľné využívanie rastlinných genetických zdrojov pre výživu a poľnohospodárstvo, o ktoré ide, najmä vo vnútroštátnych a regionálnych programoch v rozvojových krajinách a krajinách s ekonomikami v procese transformácie, hlavne v centrách diverzity a v rozvojových krajinách a

   iv) MPVC prijímajú vhodné opatrenia, v súlade s ich možnosťami, na zachovanie účinného súladu s podmienkami DPM a bezodkladne informujú Riadiaci orgán o prípadoch ich porušenia;

c) MPVC uznávajú právomoc Riadiaceho orgánu poskytovať usmernenia týkajúce sa politiky v súvislosti s ex situ kolekciami, ktoré udržiavajú a ktoré podliehajú ustanoveniam tejto zmluvy,

d) vedecké a technické zariadenia, v ktorých sa udržiavajú ex situ kolekcie, zostávajú pod právomocou MPVC, ktoré sa zaväzujú riadiť a spravovať tieto ex situ kolekcie v súlade s medzinárodne akceptovanými normami, zvlášť s Normami génovej banky, tak ako boli schválené Komisiou FAO pre genetické zdroje pre výživu a poľnohospodárstvo,

e) na základe žiadosti MPVC sa snaží tajomník poskytovať vhodnú technickú podporu,

f) tajomník má v akomkoľvek čase právo prístupu do daných zariadení, ako aj právo urobiť kontrolu všetkých činností, ktoré sa tam vykonávajú a sú priamo spojené s udržiavaním a výmenou materiálu, ktorý pokrýva tento článok,

g) ak zabraňuje akákoľvek udalosť v riadnom udržiavaní týchto ex situ kolekcií, ktoré má v držbe MPVC, alebo ak sú ňou ohrozené vrátane vyššej moci, tajomník pomáha do najvyššej možnej miery pri ich evakuácii alebo prenose so súhlasom hostiteľskej krajiny.

15.2 Zmluvné strany súhlasia s poskytovaním uľahčeného prístupu k rastlinným genetickým zdrojom pre výživu a poľnohospodárstvo v prílohe I v rámci multilaterálneho systému pre MPVC, ktoré patria k PSMPV, ktoré podpísali dohody s Riadiacim centrom v súlade s touto zmluvou. Také centrá sa zaradia na zoznam, ktorý má v držbe tajomník, aby sa dali k dispozícii zmluvným stranám na základe ich žiadosti.

15.3 Iný materiál, ako je materiál uvedený na zozname v prílohe I, ktorý prijmú a zachovajú MPVC potom, ako táto zmluva nadobudne platnosť, je k dispozícii a je k nemu možný prístup na základe podmienok zhodných s tými, ktoré si vzájomne dohodli MPVC, ktoré dostávajú daný materiál, a krajina pôvodu takýchto zdrojov alebo krajina, ktorá získala tieto zdroje v súlade s Dohovorom o biologickej diverzite alebo s iným použiteľným zákonom.

15.4 Zmluvné strany, ktoré podpísali dohody s Riadiacim orgánom, sa podporujú v tom, aby poskytovali MPVC na základe vzájomne dohodnutých podmienok prístup k rastlinným genetickým zdrojom pre výživu a poľnohospodárstvo, ktoré nie sú uvedené v prílohe I a sú dôležité pre programy a činnosti MPVC.

15.5 Riadiaci orgán sa bude práve tak snažiť uzavrieť dohody s inými relevantnými medzinárodnými inštitúciami, sledujúc účely uvedené v tomto článku.

**Článok 16**

**Medzinárodné siete rastlinných genetických zdrojov**

16.1 Existujúca spolupráca v medzinárodných sieťach rastlinných genetických zdrojov pre výživu a poľnohospodárstvo sa bude podporovať alebo ďalej rozvíjať na základe existujúcich dojednaní a v zhode s podmienkami tejto zmluvy, aby sa tak dosiahlo čo možno najúplnejšie pokrytie rastlinných genetických zdrojov pre výživu a poľnohospodárstvo.

16.2 Zmluvné strany budú podporovať všetky relevantné inštitúcie, ak to bude vhodné, vrátane vládnych, súkromných, mimovládnych, výskumných, šľachtiteľských a iných inštitúcií, aby sa zúčastňovali medzinárodných sietí.

**Článok 17**

**Globálny informačný systém o rastlinných genetických zdrojoch pre výživu a poľnohospodárstvo**

17.1 Zmluvné strany spolupracujú tak, aby rozvíjali a posilňovali globálny informačný systém na uľahčovanie výmeny informácií, na základe existujúcich informačných systémov o vedeckých, technických a environmentálnych záležitostiach týkajúcich sa rastlinných genetických zdrojov pre výživu a poľnohospodárstvo, s očakávaním, že takáto výmena informácií prispeje k deleniu sa o výhody tým, že sprístupní informácie o rastlinných genetických zdrojoch pre výživu a poľnohospodárstvo pre všetky zmluvné strany. Pri rozvoji Globálneho informačného systému sa budú snažiť o spoluprácu s Mechanizmom clearingového domu Dohovoru o biologickej diverzite.

17.2 Na základe oznámenia zmluvných strán by malo byť poskytnuté skoré varovanie o nebezpečenstvách, ktoré ohrozujú účinné udržiavanie rastlinných genetických zdrojov pre výživu a poľnohospodárstvo, sledujúc ako cieľ zabezpečenie daného materiálu.

17.3 Zmluvné strany spolupracujú s Komisiou FAO pre genetické zdroje pre výživu a poľnohospodárstvo pri jej periodickom opätovnom zhodnotení stavu rastlinných genetických zdrojov pre výživu a poľnohospodárstvo na svete, aby sa uľahčovala aktualizácia platného Globálneho akčného plánu uvedeného v článku 14.

**VI. ČASŤ**

**FINANČNÉ USTANOVENIA**

**Článok 18**

**Finančné zdroje**

18.1 Zmluvné strany sa zaväzujú realizovať stratégiu financovania na realizáciu tejto zmluvy v súlade s ustanoveniami tohto článku.

18.2 Cieľmi stratégie financovania je posilňovať dostupnosť, transparentnosť, efektívnosť a účinnosť ustanovenia o finančných zdrojoch na realizáciu činností na základe tejto zmluvy.

18.3 Aby sa zmobilizovalo financovanie prioritných činností, plánov a programov, najmä v rozvojových krajinách a krajinách s ekonomikou v procese transformácie, a berúc do úvahy Globálny akčný plán, Riadiaci orgán pravidelne stanovuje cieľ týkajúci sa takého financovania.

18.4 Podľa tejto stratégie financovania:

a) zmluvné strany prijímajú potrebné a vhodné opatrenia v rámci riadiacich orgánov relevantných medzinárodných mechanizmov, fondov a orgánov, aby zabezpečili príslušnú prioritu a pozornosť týkajúcu sa účinného prideľovania predpokladaných a odsúhlasených zdrojov na realizáciu plánov a programov na základe tejto zmluvy,

b) rozsah, do ktorého zmluvné strany, ktoré sú rozvojovými krajinami, a zmluvné strany s ekonomikami v procese transformácie budú účinne realizovať svoje záväzky na základe tejto zmluvy, bude závisieť od účinného prideľovania zdrojov uvedených v tomto článku, najmä zo strany zmluvných strán, ktoré sú rozvinutými krajinami. Zmluvné strany, ktoré sú rozvojovými krajinami, a zmluvné strany s ekonomikami v procese transformácie budú pripisovať príslušnú prioritu vo svojich vlastných plánoch a programoch budovaniu kapacity v oblasti rastlinných genetických zdrojov pre výživu a poľnohospodárstvo,

c) zmluvné strany, ktoré sú rozvinutými krajinami, môžu navyše poskytnúť a zmluvné strany, ktoré sú rozvojovými krajinami, a zmluvné strany s ekonomikami v procese transformácie zas použiť finančné zdroje viazané na uplatňovanie tejto zmluvy prostredníctvom dvojstranných, regionálnych a iných mnohostranných kanálov. Takéto kanály musia zahŕňať mechanizmus uvedený v článku 19.3f,

d) každá zmluvná strana súhlasí s tým, že sa zaväzuje a poskytuje finančné zdroje pre vnútroštátne aktivity spojené s uchovávaním a trvalo udržateľným využívaním rastlinných genetických zdrojov pre výživu a poľnohospodárstvo v súlade s jej vnútroštátnymi schopnosťami a finančnými zdrojmi. Poskytnuté finančné zdroje sa nebudú používať na účely, ktoré sú v rozpore s touto zmluvou, najmä v oblastiach týkajúcich sa medzinárodného obchodu s komoditami,

e) zmluvné strany súhlasia s tým, že finančné výhody vyplývajúce z článku 13.2d sú súčasťou stratégie financovania,

f) dobrovoľné príspevky môžu poskytovať zmluvné strany, súkromný sektor, berúc do úvahy ustanovenia článku 13, aj mimovládne organizácie a iné zdroje. Zmluvné strany súhlasia s tým, že Riadiaci orgán zvažuje modality stratégie na presadzovanie takých príspevkov.

18.5 Zmluvné strany súhlasia s tým, že sa udeľuje priorita realizácii odsúhlasených plánov a programov pre farmárov v rozvojových krajinách, najmä v tých najmenej rozvinutých krajinách a v krajinách s ekonomikami v procese transformácie, ktorí uchovávajú a trvalo využívajú rastlinné genetické zdroje pre výživu a poľnohospodárstvo.

## VII. ČASŤ
## INŠTITUCIONÁLNE USTANOVENIA

### Článok 19
### Riadiaci orgán

19.1 Týmto sa zriaďuje Riadiaci orgán pre túto zmluvu, ktorý pozostáva zo všetkých zmluvných strán.

19.2 Všetky rozhodnutia Riadiaceho orgánu sa prijímajú na základe konsenzu, a pokiaľ nie konsenzom, tak inou metódou, ktorou sa dosiahne rozhodnutie o istých opatreniach, s tou výnimkou, že sa konsenzus musí vždy vyžadovať vo vzťahu k článkom 23 a 24.

19.3 Funkciami Riadiaceho orgánu je podporovať úplnú realizáciu tejto zmluvy, majúc na zreteli jej ciele, a najmä, že je potrebné

a) poskytovať usmerňovanie v politike a viesť k tomu, aby sa monitorovali a prijímali také odporúčania, aké sú potrebné na realizáciu tejto zmluvy, a najmä na fungovanie multilaterálneho systému,

b) prijímať plány a programy na realizáciu tejto zmluvy,

c) prijať na svojom prvom zasadnutí a periodicky revidovať stratégiu financovania na realizáciu tejto zmluvy v súlade s ustanoveniami článku 18,

d) prijímať rozpočet tejto zmluvy,

e) zvážiť a založiť také pomocné orgány, aké môžu byť potrebné, a ich príslušné mandáty a zloženie, čo je podmienené dostupnosťou potrebných fondov,

f) založiť tak, ako je potrebné, vhodný mechanizmus, a to taký, akým je zverenský účet na prijímanie a využívanie finančných zdrojov, ktoré sa na ňom nahromadia na účely realizácie tejto zmluvy,

g) založiť a udržiavať spoluprácu s inými relevantnými medzinárodnými organizáciami a orgánmi zmluvy v záležitostiach, ktoré pokrýva táto zmluva vrátane ich účasti na stratégii financovania, osobitne vrátane Konferencie zmluvných strán Dohovoru o biologickej diverzite,

h) zvážiť a prijať podľa požiadaviek zmeny tejto zmluvy v súlade s ustanoveniami článku 23,

i) zvážiť a prijať podľa požiadaviek zmeny príloh k tejto zmluve v súlade s ustanoveniami článku 24,

j) zvážiť modality stratégie na podporovanie získavania dobrovoľných príspevkov, najmä v nadväznosti na články 13 a 18,

k) plniť ďalšie funkcie, ktoré môžu byť potrebné na plnenie cieľov tejto zmluvy,

l) zobrať na vedomie relevantné rozhodnutia Konferencie zmluvných strán Dohovoru o biologickej diverzite a iných relevantných medzinárodných organizácií a orgánov zmluvy,

m) informovať primerane Konferenciu zmluvných strán Dohovoru o biologickej diverzite a iné relevantné medzinárodné organizácie a orgány zmluvy o záležitostiach týkajúcich sa realizácie tejto zmluvy a

n) odsúhlasiť podmienky dohôd s MPVC a inými medzinárodnými inštitúciami podľa článku 15 a revidovať a upravovať DPM v článku 15.

19.4 Podľa článku 19.6 má každá zmluvná strana jeden hlas a môže byť zastúpená na zasadnutiach Riadiaceho orgánu jediným delegátom, ktorého môže sprevádzať náhradník a experti a poradcovia. Náhradníci, experti a poradcovia sa môžu zúčastňovať zasadnutí Riadiaceho orgánu, ale nemôžu hlasovať, s výnimkou takého prípadu, keď sú príslušne oprávnení zastupovať daného delegáta.

19.5 Organizácia Spojených národov, jej špecializované agentúry a Medzinárodná agentúra pre atómovú energiu práve tak, ako akýkoľvek štát, ktorý nie je zmluvnou stranou tejto zmluvy, môžu byť zastúpené ako pozorovatelia na rokovaniach Riadiaceho orgánu. Akémukoľvek inému orgánu alebo agentúre, či vládnej alebo mimovládnej, kvalifikovanej v oblastiach týkajúcich sa uchovávania a trvalo udržateľného využívania rastlinných genetických zdrojov pre výživu a poľnohospodárstvo, ktorá informovala tajomníka o svojom želaní byť zastúpená ako pozorovateľ na zasadnutí Riadiaceho orgánu, môže byť účasť povolená, pokiaľ proti tomu nevznesie námietky aspoň jedna tretina prítomných zmluvných strán. Povolenie a účasť pozorovateľov podliehajú rokovaciemu poriadku prijatému Riadiacim orgánom.

19.6 Členská organizácia FAO, ktorá je zmluvnou stranou, a členské štáty tejto členskej organizácie, ktoré sú zmluvnými stranami, si uplatňujú svoje členské práva a plnia svoje členské záväzky, mutatis mutandis, v súlade so Stanovami FAO a Všeobecnými pravidlami FAO.

19.7 Riadiaci orgán prijíma a upravuje podľa požiadaviek svoj vlastný rokovací poriadok a finančné pravidlá, ktoré nesmú byť v rozpore s touto zmluvou.

19.8 Prítomnosť delegátov zastupujúcich väčšinu zmluvných strán je potrebná na to, aby boli uznášania- schopnými na akomkoľvek zasadnutí Riadiaceho výboru.

19.9 Riadiaci orgán organizuje pravidelné zasadnutia aspoň raz za dva roky. Tieto zasadnutia by sa mali konať do tej miery, do akej je to možné, bezprostredne nadväzujúc na pravidelné zasadnutia Komisie pre genetické zdroje pre výživu a poľnohospodárstvo.

19.10 Osobitné zasadnutia Riadiaceho orgánu sa konajú aj v iných termínoch, ktoré sa môžu považovať za potrebné zo strany Riadiaceho orgánu alebo na základe písomnej žiadosti ktorejkoľvek zmluvnej strany, za predpokladu, že túto žiadosť podporí aspoň jedna tretina zmluvných strán.

19.11 Riadiaci orgán si zvolí svojho predsedu a svojich podpredsedov (kolektívne uvádzaní ako „predsedníctvo“) v súlade so svojím rokovacím poriadkom.

**Článok 20**

**Tajomník**

20.1 Tajomníka Riadiaceho orgánu vymenuje generálny riaditeľ FAO so súhlasom Riadiaceho orgánu. Tajomníkovi pomáhajú takí pracovníci, akí sa môžu požadovať.

20.2 Tajomník vykonáva nasledujúce funkcie:

a) zariaďuje a poskytuje administratívnu pomoc zasadnutiam Riadiaceho orgánu a akýmkoľvek pomocným orgánom, ktoré sa môžu založiť,

b) pomáha Riadiacemu orgánu pri vykonávaní si funkcií vrátane plnenia osobitných úloh, o ktorých môže Riadiaci orgán rozhodnúť, že ho nimi poverí,

c) podáva správy o svojej činnosti Riadiacemu orgánu.

20.3 Tajomník oznamuje všetkým zmluvným stranám a generálnemu riaditeľovi

a) rozhodnutia Riadiaceho orgánu do šesťdesiatich dní po ich prijatí,

b) informácie, ktoré dostane od zmluvných strán v súlade s ustanoveniami tejto zmluvy.

20.4 Tajomník zabezpečuje na zasadnutiach Riadiaceho orgánu dokumentáciu v šiestich jazykoch Organizácie Spojených národov.

20.5 Tajomník spolupracuje s inými organizáciami a orgánmi zmluvy pri dosahovaní cieľov tejto zmluvy, najmä so sekretariátom Dohovoru o biologickej diverzite.

**Článok 21**

**Zhoda**

Riadiaci orgán zváži a odsúhlasí na svojom prvom zasadnutí kooperatívne a účinné postupy a prevádzkové mechanizmy na podporovanie dodržiavania ustanovení tejto zmluvy a riešenie otázok jej nedodržiavania. Tieto postupy a mechanizmy zahŕňajú monitorovanie a ponúkanie poradenstva alebo pomoci vrátane právneho poradenstva alebo právnej pomoci vtedy, keď je to potrebné, najmä rozvojovým krajinám a krajinám s ekonomikami v procese transformácie.

**Článok 22**

**Riešenie sporov**

22.1 Dotknuté zmluvné strany sa snažia vyriešiť spor medzi zmluvnými stranami týkajúci sa výkladu alebo uplatňovania tejto zmluvy rokovaním.

22.2 Ak dotknuté zmluvné strany nedokážu dosiahnuť rokovaním dohodu, môžu spoločne požiadať o pomoc pri dosahovaní zmieru alebo požiadať o sprostredkovanie zmieru treťou stranou.

22.3 Pri ratifikácii, prijímaní, schvaľovaní alebo prístupe k tejto zmluve, alebo kedykoľvek neskôr môže zmluvná strana vyhlásiť písomne depozitárovi zmluvy, že pri spore nevyriešenom podľa článku 22.1 alebo článku 22.2 sa zaväzuje prijať jeden alebo oba z týchto prostriedkov zmieru ako povinné:

a) arbitráž v súlade s postupom ustanoveným v 1. časti prílohy II k tejto zmluve,

b) predloženie sporu Medzinárodnému súdnemu dvoru.

22.4 Ak strany sporu neprijali v súlade s článkom 22.3 rovnaký postup alebo akýkoľvek iný postup, spor sa predloží na zmierovacie konanie v súlade s 2. časťou prílohy II k tejto zmluve, pokiaľ sa strany nedohodnú inak.

**Článok 23**

**Zmeny zmluvy**

23.1 Zmeny tejto zmluvy môže navrhnúť ktorákoľvek zmluvná strana.

23.2 Zmeny tejto zmluvy sa prijímajú na zasadnutí Riadiaceho orgánu. Text akejkoľvek navrhnutej zmeny oznámi tajomník zmluvným stranám aspoň šesť mesiacov pred zasadnutím, na ktorom sa navrhuje jej prijatie.

23.3 Všetky zmeny tejto zmluvy sa robia len na základe konsenzu zmluvných strán prítomných na zasadnutí Riadiaceho orgánu.

23.4 Akákoľvek zmena prijatá Riadiacim orgánom nadobúda platnosť medzi zmluvnými stranami, ktoré ju ratifikovali, prijali alebo schválili v deväťdesiaty deň po uložení ratifikačných listín, prijímacích alebo schvaľovacích listín dvoma tretinami zmluvných strán. Takáto zmena nadobudne platnosť pre ktorúkoľvek ďalšiu zmluvnú stranu deväťdesiat dní po tom, ako táto zmluvná strana uloží svoju ratifikačnú listinu, listinu o prístupe, listinu o prijatí alebo listinu o schválení týkajúcu sa tejto zmeny.

23.5 Na účely toho článku sa listina uložená členskou organizáciou FAO nepočíta ako dodatočná k listinám uloženým členskými štátmi tejto organizácie.

**Článok 24**

**Prílohy**

24.1 Prílohy k tejto zmluve tvoria nedeliteľnú súčasť zmluvy a odkaz na túto zmluvu predstavuje súčasne aj odkaz na ktorúkoľvek z jej príloh.

24.2 Ustanovenia článku 23 týkajúce sa zmien tejto zmluvy sa uplatňujú pri zmene príloh.

**Článok 25**

**Podpis**

Táto zmluva je otvorená na podpis vo FAO od 3. novembra 2001 do 4. novembra 2002 pre všetky členské štáty FAO a pre ktorékoľvek štáty, ktoré nie sú členskými štátmi FAO, ale sú členmi Organizácie Spojených národov alebo ich akýchkoľvek špecializovaných agentúr, alebo Medzinárodnej agentúry pre atómovú energiu.

**Článok 26**

**Ratifikácia, prijatie alebo schválenie**

Táto zmluva podlieha ratifikácii, prijatiu alebo schváleniu členskými štátmi a nečlenskými štátmi FAO uvedenými v článku 25. Ratifikačné listiny a listiny o jej prijatí alebo schválení sa ukladajú u depozitára zmluvy.

**Článok 27**

**Prístup**

Táto zmluva je otvorená na prístup pre všetky členské štáty FAO a ktorékoľvek štáty, ktoré nie sú členmi FAO, ale sú členmi Organizácie Spojených národov alebo akejkoľvek z jej špecializovaných agentúr, alebo Medzinárodnej agentúry pre atómovú energiu odo dňa, keď bola zmluva uzavretá na podpis. Listiny o prístupe sa ukladajú u depozitára zmluvy.

**Článok 28**

**Nadobudnutie platnosti**

28.1 Podľa ustanovení článku 29 ods. 2 zmluva nadobudne platnosť deväťdesiatym dňom po dni uloženia štyridsiatej ratifikačnej listiny, listiny o prijatí, listiny o schválení alebo listiny o prístupe za predpokladu, že bolo uložených aspoň dvadsať ratifikačných listín, listín o prijatí, listín o schválení alebo listín o prístupe zo strany členov FAO.

28.2 Pre každého člena FAO a ktorýkoľvek štát, ktorý nie je členom FAO, ale je členom Organizácie Spojených národov alebo akejkoľvek z jej špecializovaných agentúr, alebo Medzinárodnej agentúry pre atómovú energiu, ktorý túto zmluvu ratifikuje, prijíma alebo schvaľuje, alebo pristupuje k tejto zmluve v súlade s článkom 28.1, po uložení štyridsiatej ratifikačnej listiny, listiny o prijatí, listiny o schválení alebo listiny o prístupe nadobudne táto zmluva platnosť deväťdesiatym dňom nasledujúcim po uložení jeho ratifikačnej listiny, listiny o prijatí, listiny o schválení alebo listiny o prístupe.

**Článok 29**

**Členské organizácie FAO**

29.1 Keď členská organizácia FAO uloží ratifikačnú listinu, listinu o prijatí, listinu o schválení alebo listinu o prístupe týkajúcu sa tejto zmluvy, členská organizácia oznámi, v súlade s ustanoveniami článku II.7 Stanov FAO, akúkoľvek zmenu týkajúcu sa rozdelenia právomocí, pokiaľ ide o jej vyhlásenie o právomociach predkladané podľa článku II.5 Stanov FAO, aká môže byť potrebná v rámci akceptovania tejto zmluvy. Ktorákoľvek zmluvná strana tejto zmluvy môže kedykoľvek požiadať členskú organizáciu FAO, ktorá je zmluvnou stranou tejto zmluvy, aby poskytla informácie, pokiaľ ide o to, kto je medzi členskou organizáciou a jej členskými štátmi zodpovedný za realizáciou akejkoľvek jednotlivej záležitosti, ktorú pokrýva táto zmluva. Členská organizácia poskytne tieto informácie v primeranom čase.

29.2 Ratifikačné listiny, listiny o prijatí, listiny o schválení alebo listiny o prístupe, alebo o odstúpení uložené členskou organizáciou FAO sa nepočítajú ako dodatočné k listinám uloženým jej členskými štátmi.

**Článok 30**

**Výhrady**

K tejto zmluve nie je možné uplatniť nijaké výhrady.

**Článok 31**

**Nezmluvné strany**

Zmluvné strany vyzývajú na prijatie tejto zmluvy ktoréhokoľvek člena FAO alebo iný štát, ktorý nie je zmluvnou stranou tejto zmluvy.

**Článok 32**

**Odstúpenia**

32.1 Ktorákoľvek zmluvná strana môže kedykoľvek po uplynutí dvoch rokov, keď zmluva pre ňu nadobudla platnosť, písomne oznámiť depozitárovi svoje odstúpenie od zmluvy. Depozitár o tom bezodkladne informuje všetky zmluvné strany.

32.2 Odstúpenie nadobudne platnosť jeden rok po dni prijatia oznámenia depozitárom.

**Článok 33**

**Skončenie platnosti**

33.1 Platnosť tejto zmluvy sa automaticky skončí vtedy, keď v dôsledku odstúpení poklesne počet zmluvných strán pod štyridsať, pokiaľ sa zostávajúce zmluvné strany nerozhodnú jednomyseľne inak.

33.2 Depozitár o tom informuje všetky zostávajúce zmluvné strany, hneď ako počet zmluvných strán poklesne na štyridsať.

33.3 V prípade skončenia platnosti sa riadi nakladanie s majetkom finančnými pravidlami, ktoré prijme Riadiaci orgán.

**Článok 34**

**Depozitár**

Generálny riaditeľ FAO je depozitárom tejto zmluvy.

**Článok 35**

**Autentické texty**

Texty tejto zmluvy majú rovnakú platnosť v arabskom, čínskom, anglickom, vo francúzskom, v ruskom a španielskom jazyku.

**PRÍLOHA I**

## ZOZNAM PLODÍN, KTORÉ ZAHŔŇA MULTILATERÁLNY SYSTÉM

**Potravinárske plodiny**

| **Plodina** | **Rod** | **Poznámky** |
|---|---|---|
| Chlebovník | Artocarpus | Len chlebovník. |
| Špargľa | Asparagus | |
| Ovos | Avena | |
| Repa | Beta | |
| Kapustoviny – komplexne | Brassica et al. | Zahrnuté sú tieto rody: Brassica, Armoracia, Barbarea, Camelina, Crambe, Diplotaxis, Eruca, Isatis, Lepidium, Raphanobrassica, Raphanus, Rorippa a Sinapis (kapusta, chren, barborka, laničník, katran, dvojradovka, eruka, farbovník, žerucha, reďkev, roripa, horčica). Tieto obsahujú olejnaté semená a zeleninové plodiny, akými je kapusta, semeno repky, horčica, žerucha, večernica, reďkev a okrúhlica. Druh Lepidium meyenii (maca) nie je zahrnutý. |
| Kajan | Cajanus | |
| Cícer | Cicer | |
| Citrónovník | Citrus | Rody Poncirus a Fortunella sú zaradené ako podpníky. |
| Kokosovník | Cocos | |
| Kolokázia, xantozóma | Colocasia, Xanthosoma | Hlavné áronovité zahŕňajú: taro, cocoyam, dasheen a tannia. |
| Mrkva | Daucus | |
| Dioskórea | Dioscorea | |
| Eleuzína | Eleusine | |
| Jahoda | Fragaria | |
| Slnečnica | Helianthus | |

| **Plodina** | **Rod** | **Poznámky** |
|---|---|---|
| Jačmeň | Hordeum | |
| Povojník | Ipomoea | |
| Hrachor | Lathyrus | |
| Šošovica | Lens | |
| Jabloň | Malus | |
| Maniok | Manihot | Len Manihot esculenta. |
| Banánovník | Musa | S výnimkou Musa textilis. |
| Ryža | Oryza | |
| Perovec | Pennisetum | |
| Fazuľa | Phaseolus | S výnimkou Phaseolus polyanthus. |
| Hrach | Pisum | |
| Raž | Secale | |
| Ľuľok zemiakový | Solanum | Sekcia tuberosa je zahrnutá s výnimkou Solanum phureja. |

| | | |
|---|---|---|
| Ľuľok baklažánový | Solanum | Sekcia melongena je zahrnutá. |
| Cirok | Sorghum | |
| Triticale | Triticosecale | |
| Pšenica | Triticum et al. | Zahŕňa Agropyron, Elymus a Secale. |
| Vika | Vicia | |
| Vigna | Vigna | |
| Kukurica | Zea | S výnimkou Zea perennis, Zea diploperennis a Zea luxurians. |

**Krmoviny**

| **Rod** | **Druhy** |
|---|---|
| STRUKOVINOVÉ KRMOVINY | |
| Astragalus | chinensis, cicer, arenarius |
| Canavalia | ensiformis |
| Coronilla | varia |
| Hedysarum | coronarium |
| Lathyrus | cicera, ciliolatus, hirsutus, ochrus, odoratus, sativus |
| Lespedeza | cuneata, striata, stipulacea |
| Lotus | corniculatus, subbiflorus, uliginosus |
| Lupinus | albus, angustifolius, luteus |
| Medicago | arborea, falcata, sativa, scutellata, rigidula, truncatula |
| Melilotus | albus, officinalis |
| Onobrychis | viciifolia |
| Ornithopus | sativus |
| Prosopis | affinis, alba, chilensis, nigra, pallida |
| Peuraria | phaseoloides |
| Trifolium | alexandrinum, alpestre, ambiguum, angustifolium, arvense, agrocicerum, hybridum, incarnatum, pratense, repens, resupinatum, ruepellianum, semipilosum, subterraneu m, vesiculosum |

| **Rod** | **Druhy** |
|---|---|
| TRÁVY | |
| Andropogon | gayanus |
| Agropyron | cristatum, desertorum |
| Agrostis | stolonifera, tenuis |
| Alopecurus | pratensis |
| Arrhenatherum | elatius |
| Dactylis | glomerata |
| Festuca | arundinacea, gigantea, heterophylla, ovina, pratensis, rubra |
| Lolium | hybridum, multiflorum, perenne, rigidum, temulentum |
| Phalaris | aquatica, arundinacea |

| | |
|---|---|
| Phleum | pratense |
| Poa | alpina, annua, pratensis |
| Tripsacum | laxum |

INÉ Objemové krmivá

| | |
|---|---|
| Atriplex | halimus, nummularia |
| Salsola | vermiculata |

**PRÍLOHA II**

1. ČASŤ

ARBITRÁŽ

2. ČASŤ

ZMIEROVACIE KONANIE

## 1. ČASŤ
## ARBITRÁŽ

### Článok 1

Zmluvná strana navrhovateľa oznámi tajomníkovi, že zmluvné strany sporu tento spor postupujú arbitráži podľa článku 22. Oznámenie musí uvádzať predmet arbitráže a obsahovať najmä články tejto zmluvy, ktorých interpretácia alebo uplatňovanie sú predmetom sporu. Ak sa strany sporu nedohodnú na predmete sporu pred ustanovením predsedu senátu, predmet sporu určí arbitrážny senát. Tajomník odovzdá takto získané informácie všetkým zmluvným stranám tejto zmluvy.

### Článok 2

1. Pri sporoch medzi dvoma stranami sporu sa arbitrážny senát skladá z troch členov. Každá zo zmluvných strán sporu vymenuje jedného arbitra a dvaja takto vymenovaní arbitri určia na základe vzájomnej dohody tretieho arbitra, ktorý je predsedom senátu. Predseda senátu nesmie byť štátnym príslušníkom jednej zo strán sporu, nesmie mať trvalé bydlisko na území ani jednej zo strán sporu, nesmie byť zamestnancom žiadnej zo strán sporu a nezaoberal sa daným prípadom v žiadnom inom postavení.
2. V sporoch medzi viacerými ako dvoma zmluvnými stranami sa strany sporu s rovnakým záujmom dohodnú na spoločnom vymenovaní jedného arbitra.
3. Ktorékoľvek voľné miesto sa obsadí spôsobom predpísaným na úvodné vymenovanie.

### Článok 3

1. Ak nebol predseda arbitrážneho senátu určený do dvoch mesiacov od vymenovania druhého arbitra, vymenuje ho na žiadosť jednej zo strán sporu generálny riaditeľ FAO v priebehu ďalšieho dvojmesačného obdobia.
2. Ak jedna zo strán sporu nevymenuje arbitra v priebehu dvoch mesiacov od prijatia žiadosti, druhá strana o tom môže informovať generálneho riaditeľa FAO, ktorý vykoná vymenovanie v priebehu ďalšieho dvojmesačného obdobia.

### Článok 4

Arbitrážny senát vydáva svoje rozhodnutie v súlade s ustanoveniami tejto zmluvy a medzinárodným právom.

### Článok 5

Ak sa strany sporu nedohodnú inak, arbitrážny senát si určí vlastný rokovací poriadok.

### Článok 6

Arbitrážny senát môže odporučiť základné dočasné ochranné opatrenia na základe žiadosti jednej zo strán sporu.

**Článok 7**

Strany sporu podporujú prácu arbitrážneho senátu a využívajúc všetky prostriedky, ktoré majú k dispozícii, mu najmä

a) poskytujú všetky relevantné dokumenty, informácie a prostriedky, a

b) ak je to nevyhnutné, umožnia predvolať svedkov alebo odborníkov a získať ich svedectvo.

**Článok 8**

Strany sporu a ich arbitri podliehajú záväzku chrániť akékoľvek dôverné informácie, ktoré získajú počas konania arbitrážneho senátu.

**Článok 9**

Ak arbitrážny senát vzhľadom na osobitné okolnosti prípadu neustanoví inak, náklady tohto senátu uhrádzajú strany sporu rovnakým dielom. Arbitrážny senát vedie záznamy o všetkých svojich nákladoch a predkladá stranám sporu konečné vyúčtovanie.

**Článok 10**

Každá zmluvná strana, ktorá má v predmete sporu záujem právneho charakteru, ktorý môže byť dotknutý rozhodnutím vo veci, môže zasahovať do konania so súhlasom arbitrážneho senátu.

**Článok 11**

Arbitrážny senát môže vypočuť a určiť protinávrhy vyplývajúce priamo z predmetu sporu.

**Článok 12**

Procesné aj vecné rozhodnutia arbitrážneho senátu sa prijímajú väčšinou hlasov jeho členov.

**Článok 13**

Ak sa jedna zo strán sporu nedostaví na konanie arbitrážneho senátu ani nedokáže obhájiť svoj prípad, druhá strana môže požiadať senát, aby pokračoval v svojom konaní a aby rozhodol. Neprítomnosť strany sporu alebo neschopnosť obhájiť svoj prípad nie je prekážkou v konaní. Pred vydaním konečného rozhodnutia musí byť arbitrážny senát uspokojivo presvedčený, že je návrh vecne aj právne dobre podložený.

**Článok 14**

Arbitrážny senát vydá konečné rozhodnutie do piatich mesiacov odo dňa, keď bol zriadený, ak nepredpokladá nevyhnutne predĺžiť lehotu o ďalšie obdobie, ktoré nemá presiahnuť viac ako päť ďalších mesiacov.

**Článok 15**

Konečné rozhodnutie arbitrážneho senátu sa obmedzuje na predmet sporu a obsahuje odôvodnenie. Obsahuje aj mená zúčastnených členov a dátum konečného rozhodnutia. Ktorýkoľvek člen arbitrážneho senátu môže pripojiť ku konečnému rozhodnutiu svoje rozdielne alebo nesúhlasné stanovisko.

**Článok 16**

Rozhodnutie je záväzné pre strany sporu. Odvolať sa proti nemu nie je možné okrem prípadu, ak sa strany sporu dohodli vopred na odvolacom postupe.

**Článok 17**

Akýkoľvek spor, ktorý môže vzniknúť medzi stranami sporu a týka sa výkladu alebo spôsobu výkonu konečného rozhodnutia, môže predložiť ktorákoľvek strana sporu na rozhodnutie arbitrážnemu senátu, ktorý toto rozhodnutie vydal.

## 2. ČASŤ
## ZMIEROVACIE KONANIE

**Článok 1**

Zmierovacia komisia sa vytvorí na žiadosť jednej zo strán sporu. Ak sa strany sporu nedohodnú inak, komisia sa bude skladať z piatich členov, z dvoch vymenovaných každou stranou a z predsedu, ktorého si títo členovia vybrali spoločne.

**Článok 2**

V sporoch medzi viacerými ako dvoma zmluvnými stranami sporu strany sporu s rovnakým záujmom vymenujú svojich členov komisie spoločne na základe dohody. Ak majú dve alebo viaceré strany sporu rozdielne záujmy alebo existuje rozpor v tom, či majú rovnaký záujem, musia vymenovať svojich členov oddelene.

**Článok 3**

Ak strany sporu v priebehu dvoch mesiacov odo dňa žiadosti o vytvorenie zmierovacej komisie nevymenujú jej členov, vymenuje ich v priebehu ďalšieho dvojmesačného obdobia generálny riaditeľ FAO, ak ho o to požiada strana sporu, ktorá predložila túto žiadosť.

**Článok 4**

Ak nebol po vymenovaní posledného člena zmierovacej komisie určený v priebehu dvoch mesiacov predseda zmierovacej komisie, generálny riaditeľ FAO určí predsedu v priebehu ďalšieho dvojmesačného obdobia, ak ho o to požiada jedna zo strán sporu.

**Článok 5**

Zmierovacia komisia rozhoduje väčšinou hlasov svojich členov. Ak sa strany sporu nedohodli inak, určuje si vlastný postup. Vydáva návrh na riešenie sporu, ktorý strany sporu zvážia v dobrom úmysle.

**Článok 6**

Rozpor vo veci, či je zmierovacia komisia kompetentná, rozhodne táto komisia.

**K oznámeniu č. 449/2010 Z. z.**

## CONTENTS

**PREAMBLE**

**PART I**
**INTRODUCTION**

Article 1 Objectives
Article 2 Use of terms
Article 3 Scope

**PART II**
**GENERAL PROVISIONS**

Article 4 General Obligations
Article 5 Conservation, Exploration, Collection, Characterization, Evaluation and Documentation of Plant Genetic Resources for Food and Agriculture
Article 6 Sustainable Use of Plant Genetic Resources
Article 7 National Commitments and International Cooperation
Article 8 Technical Assistance

**PART III**
**FARMERS' RIGHTS**

Article 9 Farmers' Rights

**PART IV**
**THE MULTILATERAL SYSTEM OF ACCESS AND BENEFIT-SHARING**

Article 10 Multilateral System of Access and Benefit-sharing
Article 11 Coverage of the Multilateral System
Article 12 Facilitated access to plant genetic resources for food and agriculture within the Multilateral System
Article 13 Benefit-sharing in the Multilateral System

**PART V**
**SUPPORTING COMPONENTS**

Article 14 Global Plan of Action
Article 15 *Ex Situ* Collections of Plant Genetic Resources for Food and Agriculture held by the International Agricultural Research Centres of the Consultative Group on International Agricultural Research and other International Institutions
Article 16 International Plant Genetic Resources Networks
Article 17 The Global Information System on Plant Genetic Resources for Food and Agriculture

**PART VI**
**FINANCIAL PROVISIONS**

Article 18 Financial Resources

**PART VII**
**INSTITUTIONAL PROVISIONS**

Article 19 Governing Body
Article 20 Secretary
Article 21 Compliance
Article 22 Settlement of Disputes
Article 23 Amendments of the Treaty
Article 24 Annexes
Article 25 Signature
Article 26 Ratification, Acceptance or Approval
Article 27 Accession
Article 28 Entry into force
Article 29 Member Organizations of FAO
Article 30 Reservations
Article 31 Non-Parties
Article 32 Withdrawals
Article 33 Termination
Article 34 Depositary
Article 35 Authentic Texts

**ANNEX I**

LIST OF CROPS COVERED UNDER THE MULTILATERAL SYSTEM

**ANNEX II**

Part 1
ARBITRATION
Part 2
CONCILIATION

# INTERNATIONAL TREATY ON PLANT GENETIC RESOURCES FOR FOOD AND AGRICULTURE

Preamble

The Contracting Parties,

Convinced of the special nature of plant genetic resources for food and agriculture, their distinctive features and problems needing distinctive solutions;

Alarmed by the continuing erosion of these resources;

Cognizant that plant genetic resources for food and agriculture are a common concern of all countries, in that all countries depend very largely on plant genetic resources for food and agriculture that originated elsewhere;

Acknowledging that the conservation, exploration, collection, characterization, evaluation and documentation of plant genetic resources for food and agriculture are essential in meeting the goals of the Rome Declaration on World Food Security and the World Food Summit Plan of Action and for sustainable agricultural development for this and future generations, and that the capacity of developing countries and countries with economies in transition to undertake such tasks needs urgently to be reinforced;

Noting that the Global Plan of Action for the Conservation and Sustainable Use of Plant Genetic Resources for Food and Agriculture is an internationally agreed framework for such activities;

Acknowledging further that plant genetic resources for food and agriculture are the raw material indispensable for crop genetic improvement, whether by means of farmers' selection, classical plant breeding or modern biotechnologies, and are essential in adapting to unpredictable environmental changes and future human needs;

Affirming that the past, present and future contributions of farmers in all regions of the world, particularly those in centres of origin and diversity, in conserving, improving and making available these resources, is the basis of Farmers' Rights;

Affirming also that the rights recognized in this Treaty to save, use, exchange and sell farm-saved seed and other propagating material, and to participate in decision-making regarding, and in the fair and equitable sharing of the benefits arising from, the use of plant genetic resources for food and agriculture, are fundamental to the realization of Farmers' Rights, as well as the promotion of Farmers' Rights at national and international levels;

Recognizing that this Treaty and other international agreements relevant to this Treaty should be mutually supportive with a view to sustainable agriculture and food security;

Affirming that nothing in this Treaty shall be interpreted as implying in any way a change in the rights and obligations of the Contracting Parties under other international agreements;

Understanding that the above recital is not intended to create a hierarchy between this Treaty and other international agreements;

Aware that questions regarding the management of plant genetic resources for food and agriculture are at the meeting point between agriculture, the environment and commerce, and convinced that there should be synergy among these sectors;

Aware of their responsibility to past and future generations to conserve the World's diversity of plant genetic resources for food and agriculture;

Recognizing that, in the exercise of their sovereign rights over their plant genetic resources for food and agriculture, states may mutually benefit from the creation of an effective multilateral system for facilitated access to a negotiated selection of these resources and for the fair and equitable sharing of the benefits arising from their use; and

Desiring to conclude an international agreement within the framework of the Food and Agriculture Organization of the United Nations, hereinafter referred to as FAO, under Article XIV of the FAO Constitution;

Have agreed as follows:

## PART I
## INTRODUCTION

Article 1

Objectives

1.1 The objectives of this Treaty are the conservation and sustainable use of plant genetic resources for food and agriculture and the fair and equitable sharing of the benefits arising out of their use, in harmony with the Convention on Biological Diversity, for sustainable agriculture and food security.

1.2 These objectives will be attained by closely linking this Treaty to the Food and Agriculture Organization of the United Nations and to the Convention on Biological Diversity.

Article 2

Use of terms

For the purpose of this Treaty, the following terms shall have the meanings hereunder assigned to them. These definitions are not intended to cover trade in commodities:

"In situ conservation" means the conservation of ecosystems and natural habitats and the maintenance

and recovery of viable populations of species in their natural surroundings and, in the case of domesticated or cultivated plant species, in the surroundings where they have developed their distinctive properties.

"*Ex situ* conservation" means the conservation of plant genetic resources for food and agriculture outside their natural habitat.

"Plant genetic resources for food and agriculture" means any genetic material of plant origin of actual or potential value for food and agriculture.

"Genetic material" means any material of plant origin, including reproductive and vegetative propagating material, containing functional units of heredity.

"Variety" means a plant grouping, within a single botanical taxon of the lowest known rank, defined by the reproducible expression of its distinguishing and other genetic characteristics.

"*Ex situ* collection" means a collection of plant genetic resources for food and agriculture maintained outside their natural habitat.

"Centre of origin" means a geographical area where a plant species, either domesticated or wild, first developed its distinctive properties.

"Centre of crop diversity" means a geographic area containing a high level of genetic diversity for crop species in in situ conditions.

Article 3

Scope

This Treaty relates to plant genetic resources for food and agriculture.

**PART II**

**GENERAL PROVISIONS**

Article 4

General Obligations

Each Contracting Party shall ensure the conformity of its laws, regulations and procedures with its obligations as provided in this Treaty.

Article 5

Conservation, Exploration, Collection, Characterization, Evaluation and Documentation of Plant Genetic Resources for Food and Agriculture

5.1 Each Contracting Party shall, subject to national legislation, and in cooperation with other Contracting Parties where appropriate, promote an integrated approach to the exploration, conservation and sustainable use of plant genetic resources for food and agriculture and shall in particular, as appropriate:

a) Survey and inventory plant genetic resources for food and agriculture, taking into account the status and degree of variation in existing populations, including those that are of potential use and, as feasible, assess any threats to them;
b) Promote the collection of plant genetic resources for food and agriculture and relevant associated information on those plant genetic resources that are under threat or are of potential use;
c) Promote or support, as appropriate, farmers and local communities' efforts to manage and conserve on-farm their plant genetic resources for food and agriculture;
d) Promote in situ conservation of wild crop relatives and wild plants for food production, including in protected areas, by supporting, inter alia, the efforts of indigenous and local communities;
e) Cooperate to promote the development of an efficient and sustainable system of *ex situ* conservation, giving due attention to the need for adequate documentation, characterization, regeneration and evaluation, and promote the development and transfer of appropriate technologies for this purpose with a view to improving the sustainable use of plant genetic resources for food and agriculture;
f) Monitor the maintenance of the viability, degree of variation, and the genetic integrity of collections of plant genetic resources for food and agriculture.

5.2 The Contracting Parties shall, as appropriate, take steps to minimize or, if possible, eliminate threats to plant genetic resources for food and agriculture.

Article 6

Sustainable Use of Plant Genetic Resources

6.1 The Contracting Parties shall develop and maintain appropriate policy and legal measures that promote the sustainable use of plant genetic resources for food and agriculture.

6.2 The sustainable use of plant genetic resources for food and agriculture may include such measures as:

a) pursuing fair agricultural policies that promote, as appropriate, the development and maintenance of diverse farming systems that enhance the sustainable use of agricultural biological diversity and other natural resources;
b) strengthening research which enhances and conserves biological diversity by maximizing intra- and inter-specific variation for the benefit of farmers, especially those who generate and use their own varieties and apply ecological principles in maintaining soil fertility and in combating diseases, weeds and pests;
c) promoting, as appropriate, plant breeding efforts which, with the participation of farmers, particularly in developing countries, strengthen the capacity to develop varieties particularly adapted to social, economic and ecological conditions, including in marginal areas;
d) broadening the genetic base of crops and increasing the range of genetic diversity available to farmers;
e) promoting, as appropriate, the expanded use of

local and locally adapted crops, varieties and underutilized species;
f) supporting, as appropriate, the wider use of diversity of varieties and species in on-farm management, conservation and sustainable use of crops and creating strong links to plant breeding and agricultural development in order to reduce crop vulnerability and genetic erosion, and promote increased world food production compatible with sustainable development; and
g) reviewing, and, as appropriate, adjusting breeding strategies and regulations concerning variety release and seed distribution.

Article 7

National Commitments
and International Cooperation

7.1 Each Contracting Party shall, as appropriate, integrate into its agriculture and rural development policies and programmes, activities referred to in Articles 5 and 6, and cooperate with other Contracting Parties, directly or through FAO and other relevant international organizations, in the conservation and sustainable use of plant genetic resources for food and agriculture.

7.2 International cooperation shall, in particular, be directed to:
a) establishing or strengthening the capabilities of developing countries and countries with economies in transition with respect to conservation and sustainable use of plant genetic resources for food and agriculture;
b) enhancing international activities to promote conservation, evaluation, documentation, genetic enhancement, plant breeding, seed multiplication; and sharing, providing access to, and exchanging, in conformity with Part IV, plant genetic resources for food and agriculture and appropriate information and technology;
c) maintaining and strengthening the institutional arrangements provided for in Part V; and
d) implement the funding strategy of Article 18.

Article 8

Technical Assistance

The Contracting Parties agree to promote the provision of technical assistance to Contracting Parties, especially those that are developing countries or countries with economies in transition, either bilaterally or through the appropriate international organizations, with the objective of facilitating the implementation of this Treaty.

**PART III**

**FARMERS´ RIGHTS**

Article 9

Farmers' Rights

9.1 The Contracting Parties recognize the enormous contribution that the local and indigenous communities and farmers of all regions of the world, particularly those in the centres of origin and crop diversity, have made and will continue to make for the conservation and development of plant genetic resources which constitute the basis of food and agriculture production throughout the world.

9.2 The Contracting Parties agree that the responsibility for realizing Farmers' Rights, as they relate to plant genetic resources for food and agriculture, rests with national governments. In accordance with their needs and priorities, each Contracting Party should, as appropriate, and subject to its national legislation, take measures to protect and promote Farmers' Rights, including:
a) protection of traditional knowledge relevant to plant genetic resources for food and agriculture;
b) the right to equitably participate in sharing benefits arising from the utilization of plant genetic resources for food and agriculture; and
c) the right to participate in making decisions, at the national level, on matters related to the conservation and sustainable use of plant genetic resources for food and agriculture.

9.3 Nothing in this Article shall be interpreted to limit any rights that farmers have to save, use, exchange and sell farm-saved seed/propagating material, subject to national law and as appropriate.

**PART IV**

**THE MULTILATERAL SYSTEM OF ACCESS AND BENEFIT-SHARING**

Article 10

Multilateral System of Access
and Benefit-sharing

10.1 In their relationships with other States, the Contracting Parties recognize the sovereign rights of States over their own plant genetic resources for food and agriculture, including that the authority to determine access to those resources rests with national governments and is subject to national legislation.

10.2 In the exercise of their sovereign rights, the Contracting Parties agree to establish a multilateral system, which is efficient, effective, and transparent, both to facilitate access to plant genetic resources for food and agriculture, and to share, in a fair and equitable way, the benefits arising from the utilization of these resources, on a complementary and mutually reinforcing basis.

Article 11

Coverage of the Multilateral System

11.1 In furtherance of the objectives of conservation and sustainable use of plant genetic resources for food and agriculture and the fair and equitable sharing of benefits arising out of their use, as stated in Article 1, the Multilateral System shall cover the plant genetic

resources for food and agriculture listed in Annex I, established according to criteria of food security and interdependence.

11.2 The Multilateral System, as identified in Article 11.1, shall include all plant genetic resources for food and agriculture listed in Annex I that are under the management and control of the Contracting Parties and in the public domain. With a view to achieving the fullest possible coverage of the Multilateral System, the Contracting Parties invite all other holders of the plant genetic resources for food and agriculture listed in Annex I to include these plant genetic resources for food and agriculture in the Multilateral System.

11.3 Contracting Parties also agree to take appropriate measures to encourage natural and legal persons within their jurisdiction who hold plant genetic resources for food and agriculture listed in Annex I to include such plant genetic resources for food and agriculture in the Multilateral System.

11.4 Within two years of the entry into force of the Treaty, the Governing Body shall assess the progress in including the plant genetic resources for food and agriculture referred to in paragraph 11.3 in the Multilateral System. Following this assessment, the Governing Body shall decide whether access shall continue to be facilitated to those natural and legal persons referred to in paragraph 11.3 that have not included these plant genetic resources for food and agriculture in the Multilateral System, or take such other measures as it deems appropriate.

11.5 The Multilateral System shall also include the plant genetic resources for food and agriculture listed in Annex I and held in the *ex situ* collections of the International Agricultural Research Centres of the Consultative Group on International Agricultural Research (CGIAR), as provided in Article 15.1a, and in other international institutions, in accordance with Article 15.5.

Article 12

Facilitated access to plant genetic resources for food and agriculture within the Multilateral System

12.1 The Contracting Parties agree that facilitated access to plant genetic resources for food and agriculture under the Multilateral System, as defined in Article 11, shall be in accordance with the provisions of this Treaty.

12.2 The Contracting Parties agree to take the necessary legal or other appropriate measures to provide such access to other Contracting Parties through the Multilateral System. To this effect, such access shall also be provided to legal and natural persons under the jurisdiction of any Contracting Party, subject to the provisions of Article 11.4.

12.3 Such access shall be provided in accordance with the conditions below:

a) Access shall be provided solely for the purpose of utilization and conservation for research, breeding and training for food and agriculture, provided that such purpose does not include chemical, pharmaceutical and/or other non-food/feed industrial uses. In the case of multiple-use crops (food and non-food), their importance for food security should be the determinant for their inclusion in the Multilateral System and availability for facilitated access.
b) Access shall be accorded expeditiously, without the need to track individual accessions and free of charge, or, when a fee is charged, it shall not exceed the minimal cost involved;
c) All available passport data and, subject to applicable law, any other associated available non-confidential descriptive information, shall be made available with the plant genetic resources for food and agriculture provided;
d) Recipients shall not claim any intellectual property or other rights that limit the facilitated access to the plant genetic resources for food and agriculture, or their genetic parts or components, in the form received from the Multilateral System;
e) Access to plant genetic resources for food and agriculture under development, including material being developed by farmers, shall be at the discretion of its developer, during the period of its development;
f) Access to plant genetic resources for food and agriculture protected by intellectual and other property rights shall be consistent with relevant international agreements, and with relevant national laws;
g) Plant genetic resources for food and agriculture accessed under the Multilateral System and conserved shall continue to be made available to the Multilateral System by the recipients of those plant genetic resources for food and agriculture, under the terms of this Treaty; and
h) Without prejudice to the other provisions under this Article, the Contracting Parties agree that access to plant genetic resources for food and agriculture found in in situ conditions will be provided according to national legislation or, in the absence of such legislation, in accordance with such standards as may be set by the Governing Body.

12.4 To this effect, facilitated access, in accordance with Articles 12.2 and 12.3 above, shall be provided pursuant to a standard material transfer agreement (MTA), which shall be adopted by the Governing Body and contain the provisions of Articles 12.3a, d and g, as well as the benefit-sharing provisions set forth in Article 13.2d(ii) and other relevant provisions of this Treaty, and the provision that the recipient of the plant genetic resources for food and agriculture shall require that the conditions of the MTA shall apply to the transfer of plant genetic resources for food and agriculture to another person or entity, as well as to any subsequent transfers of those plant genetic resources for food and agriculture.

12.5 Contracting Parties shall ensure that an opportunity to seek recourse is available, consistent with applicable jurisdictional requirements, under

their legal systems, in case of contractual disputes arising under such MTAs, recognizing that obligations arising under such MTAs rest exclusively with the parties to those MTAs.

12.6 In emergency disaster situations, the Contracting Parties agree to provide facilitated access to appropriate plant genetic resources for food and agriculture in the Multilateral System for the purpose of contributing to the re-establishment of agricultural systems, in cooperation with disaster relief co-ordinators.

Article 13

Benefit-sharing in the Multilateral System

13.1 The Contracting Parties recognize that facilitated access to plant genetic resources for food and agriculture which are included in the Multilateral System constitutes itself a major benefit of the Multilateral System and agree that benefits accruing therefrom shall be shared fairly and equitably in accordance with the provisions of this Article.

13.2 The Contracting Parties agree that benefits arising from the use, including commercial, of plant genetic resources for food and agriculture under the Multilateral System shall be shared fairly and equitably through the following mechanisms: the exchange of information, access to and transfer of technology, capacity-building, and the sharing of the benefits arising from commercialization, taking into account the priority activity areas in the rolling Global Plan of Action, under the guidance of the Governing Body:

**a) Exchange of information:**

The Contracting Parties agree to make available information which shall, inter alia, encompass catalogues and inventories, information on technologies, results of technical, scientific and socio-economic research, including characterization, evaluation and utilization, regarding those plant genetic resources for food and agriculture under the Multilateral System. Such information shall be made available, where non-confidential, subject to applicable law and in accordance with national capabilities. Such information shall be made available to all Contracting Parties to this Treaty through the information system, provided for in Article 17.

**b) Access to and transfer of technology**

i) the Contracting Parties undertake to provide and/or facilitate access to technologies for the conservation, characterization, evaluation and use of plant genetic resources for food and agriculture which are under the Multilateral System. Recognizing that some technologies can only be transferred through genetic material, the Contracting Parties shall provide and/or facilitate access to such technologies and genetic material which is under the Multilateral System and to improved varieties and genetic material developed through the use of plant genetic resources for food and agriculture under the Multilateral System, in conformity with the provisions of Article 12. Access to these technologies, improved varieties and genetic material shall be provided and/or facilitated, while respecting applicable property rights and access laws, and in accordance with national capabilities.

ii) access to and transfer of technology to countries, especially to developing countries and countries with economies in transition, shall be carried out through a set of measures, such as the establishment and maintenance of, and participation in, crop-based thematic groups on utilization of plant genetic resources for food and agriculture, all types of partnership in research and development and in commercial joint ventures relating to the material received, human resource development, and effective access to research facilities.

iii) access to and transfer of technology as referred to in (i) and (ii) above, including that protected by intellectual property rights, to developing countries that are Contracting Parties, in particular least developed countries, and countries with economies in transition, shall be provided and/or facilitated under fair and most favourable terms, in particular in the case of technologies for use in conservation as well as technologies for the benefit of farmers in developing countries, especially in least developed countries, and countries with economies in transition, including on concessional and preferential terms where mutually agreed, inter alia, through partnerships in research and development under the Multilateral System. Such access and transfer shall be provided on terms which recognize and are consistent with the adequate and effective protection of intellectual property rights.

**c) Capacity-building**

Taking into account the needs of developing countries and countries with economies in transition, as expressed through the priority they accord to building capacity in plant genetic resources for food and agriculture in their plans and programmes, when in place, in respect of those plant genetic resources for food and agriculture covered by the Multilateral System, the Contracting Parties agree to give priority to (i) establishing and/or strengthening programmes for scientific and technical education and training in conservation and sustainable use of plant genetic resources for food and agriculture, (ii) developing and strengthening facilities for conservation and sustainable use of plant genetic resources for food and agriculture, in particular in developing countries, and countries with economies in transition, and (iii) carrying out scientific research preferably, and where possible, in developing countries and countries with economies in transition, in cooperation with institutions of such countries, and developing capacity for such research in fields where they are needed.

**d) Sharing of monetary and other benefits of commercialization**

i) The Contracting Parties agree, under the Multilateral System, to take measures in order to achieve commercial benefit-sharing, through the involvement of the private and public sectors in activities identified under this Article, through partnerships and collaboration, including with the private sector in developing countries and countries with economies in transition, in research and technology development;

ii) The Contracting Parties agree that the standard Material Transfer Agreement referred to in Article 12.4 shall include a requirement that a recipient who commercializes a product that is a plant genetic resource for food and agriculture and that incorporates material accessed from the Multilateral System, shall pay to the mechanism referred to in Article 19.3f, an equitable share of the benefits arising from the commercialization of that product, except whenever such a product is available without restriction to others for further research and breeding, in which case the recipient who commercializes shall be encouraged to make such payment.

The Governing Body shall, at its first meeting, determine the level, form and manner of the payment, in line with commercial practice. The Governing Body may decide to establish different levels of payment for various categories of recipients who commercialize such products; it may also decide on the need to exempt from such payments small farmers in developing countries and in countries with economies in transition. The Governing Body may, from time to time, review the levels of payment with a view to achieving fair and equitable sharing of benefits, and it may also assess, within a period of five years from the entry into force of this Treaty, whether the mandatory payment requirement in the MTA shall apply also in cases where such commercialized products are available without restriction to others for further research and breeding.

13.3 The Contracting Parties agree that benefits arising from the use of plant genetic resources for food and agriculture that are shared under the Multilateral System should flow primarily, directly and indirectly, to farmers in all countries, especially in developing countries, and countries with economies in transition, who conserve and sustainably utilize plant genetic resources for food and agriculture.

13.4 The Governing Body shall, at its first meeting, consider relevant policy and criteria for specific assistance under the agreed funding strategy established under Article 18 for the conservation of plant genetic resources for food and agriculture in developing countries, and countries with economies in transition whose contribution to the diversity of plant genetic resources for food and agriculture in the Multilateral System is significant and/or which have special needs.

13.5 The Contracting Parties recognize that the ability to fully implement the Global Plan of Action, in particular of developing countries and countries with economies in transition, will depend largely upon the effective implementation of this Article and of the funding strategy as provided in Article 18.

13.6 The Contracting Parties shall consider modalities of a strategy of voluntary benefit- sharing contributions whereby Food Processing Industries that benefit from plant genetic resources for food and agriculture shall contribute to the Multilateral System.

## PART V
## SUPPORTING COMPONENTS

### Article 14
### Global Plan of Action

Recognizing that the rolling Global Plan of Action for the Conservation and Sustainable Use of Plant Genetic Resources for Food and Agriculture is important to this Treaty, Contracting Parties should promote its effective implementation, including through national actions and, as appropriate, international cooperation to provide a coherent framework, inter alia, for capacity-building, technology transfer and exchange of information, taking into account the provisions of Article 13.

### Article 15
### *Ex Situ* Collections of Plant Genetic Resources for Food and Agriculture held by the International Agricultural Research Centres of the Consultative Group on International Agricultural Research and other International Institutions

15.1 The Contracting Parties recognize the importance to this Treaty of the *ex situ* collections of plant genetic resources for food and agriculture held in trust by the International Agricultural Research Centres (IARCs) of the Consultative Group on International Agricultural Research (CGIAR). The Contracting Parties call upon the IARCs to sign agreements with the Governing Body with regard to such *ex situ* collections, in accordance with the following terms and conditions:

a) Plant genetic resources for food and agriculture listed in Annex I of this Treaty and held by the IARCs shall be made available in accordance with the provisions set out in Part IV of this Treaty.

b) Plant genetic resources for food and agriculture other than those listed in Annex I of this Treaty and collected before its entry into force that are held by IARCs shall be made available in accordance with the provisions of the MTA currently in use pursuant to agreements between the IARCs and the FAO. This MTA shall be amended by the Governing Body no later than its second regular session, in consultation with the IARCs, in accordance with the relevant provisions of this Treaty, especially Articles 12 and 13, and under the following conditions:

i) The IARCs shall periodically inform the Governing Body about the MTAs entered into,

according to a schedule to be established by the Governing Body;

ii) The Contracting Parties in whose territory the plant genetic resources for food and agriculture were collected from in situ conditions shall be provided with samples of such plant genetic resources for food and agriculture on demand, without any MTA;

iii) Benefits arising under the above MTA that accrue to the mechanism mentioned in Article 19.3f shall be applied, in particular, to the conservation and sustainable use of the plant genetic resources for food and agriculture in question, particularly in national and regional programmes in developing countries and countries with economies in transition, especially in centres of diversity and the least developed countries; and

iv) The IARCs shall take appropriate measures, in accordance with their capacity, to maintain effective compliance with the conditions of the MTAs, and shall promptly inform the Governing Body of cases of non-compliance.

c) IARCs recognize the authority of the Governing Body to provide policy guidance relating to *ex situ* collections held by them and subject to the provisions of this Treaty.

d) The scientific and technical facilities in which such *ex situ* collections are conserved shall remain under the authority of the IARCs, which undertake to manage and administer these *ex situ* collections in accordance with internationally accepted standards, in particular the Genebank Standards as endorsed by the FAO Commission on Genetic Resources for Food and Agriculture.

e) Upon request by an IARC, the Secretary shall endeavour to provide appropriate technical support.

f) The Secretary shall have, at any time, right of access to the facilities, as well as right to inspect all activities performed therein directly related to the conservation and exchange of the material covered by this Article.

g) If the orderly maintenance of these *ex situ* collections held by IARCs is impeded or threatened by whatever event, including force majeure, the Secretary, with the approval of the host country, shall assist in its evacuation or transfer, to the extent possible.

15.2 The Contracting Parties agree to provide facilitated access to plant genetic resources for food and agriculture in Annex I under the Multilateral System to IARCs of the CGIAR that have signed agreements with the Governing Body in accordance with this Treaty. Such Centres shall be included in a list held by the Secretary to be made available to the Contracting Parties on request.

15.3 The material other than that listed in Annex I, which is received and conserved by IARCs after the coming into force of this Treaty, shall be available for access on terms consistent with those mutually agreed between the IARCs that receive the material and the country of origin of such resources or the country that has acquired those resources in accordance with the Convention on Biological Diversity or other applicable law.

15.4 The Contracting Parties are encouraged to provide IARCs that have signed agreements with the Governing Body with access, on mutually agreed terms, to plant genetic resources for food and agriculture not listed in Annex I that are important to the programmes and activities of the IARCs.

15.5 The Governing Body will also seek to establish agreements for the purposes stated in this Article with other relevant international institutions.

Article 16

International Plant Genetic Resources Networks

16.1 Existing cooperation in international plant genetic resources for food and agriculture networks will be encouraged or developed on the basis of existing arrangements and consistent with the terms of this Treaty, so as to achieve as complete coverage as possible of plant genetic resources for food and agriculture.

16.2 The Contracting Parties will encourage, as appropriate, all relevant institutions, including governmental, private, non-governmental, research, breeding and other institutions, to participate in the international networks.

Article 17

The Global Information System on Plant Genetic Resources for Food and Agriculture

17.1 The Contracting Parties shall cooperate to develop and strengthen a global information system to facilitate the exchange of information, based on existing information systems, on scientific, technical and environmental matters related to plant genetic resources for food and agriculture, with the expectation that such exchange of information will contribute to the sharing of benefits by making information on plant genetic resources for food and agriculture available to all Contracting Parties. In developing the Global Information System, cooperation will be sought with the Clearing House Mechanism of the Convention on Biological Diversity.

17.2 Based on notification by the Contracting Parties, early warning should be provided about hazards that threaten the efficient maintenance of plant genetic resources for food and agriculture, with a view to safeguarding the material.

17.3 The Contracting Parties shall cooperate with the Commission on Genetic Resources for Food and Agriculture of the FAO in its periodic reassessment of the state of the world's plant genetic resources for food and agriculture in order to facilitate the updating of the rolling Global Plan of Action referred to in Article 14.

## PART VI
## FINANCIAL PROVISIONS

### Article 18
### Financial Resources

18.1 The Contracting Parties undertake to implement a funding strategy for the implementation of this Treaty in accordance with the provisions of this Article.

18.2 The objectives of the funding strategy shall be to enhance the availability, transparency, efficiency and effectiveness of the provision of financial resources to implement activities under this Treaty.

18.3 In order to mobilize funding for priority activities, plans and programmes, in particular in developing countries and countries with economies in transition, and taking the Global Plan of Action into account, the Governing Body shall periodically establish a target for such funding.

18.4 Pursuant to this funding strategy:

a) The Contracting Parties shall take the necessary and appropriate measures within the Governing Bodies of relevant international mechanisms, funds and bodies to ensure due priority and attention to the effective allocation of predictable and agreed resources for the implementation of plans and programmes under this Treaty.

b) The extent to which Contracting Parties that are developing countries and Contracting Parties with economies in transition will effectively implement their commitments under this Treaty will depend on the effective allocation, particularly by the developed country Parties, of the resources referred to in this Article. Contracting Parties that are developing countries and Contracting Parties with economies in transition will accord due priority in their own plans and programmes to building capacity in plant genetic resources for food and agriculture.

c) The Contracting Parties that are developed countries also provide, and Contracting Parties that are developing countries and Contracting Parties with economies in transition avail themselves of, financial resources for the implementation of this Treaty through bilateral and regional and multilateral channels. Such channels shall include the mechanism referred to in Article 19.3f.

d) Each Contracting Party agrees to undertake, and provide financial resources for national activities for the conservation and sustainable use of plant genetic resources for food and agriculture in accordance with its national capabilities and financial resources. The financial resources provided shall not be used to ends inconsistent with this Treaty, in particular in areas related to international trade in commodities.

e) The Contracting Parties agree that the financial benefits arising from Article 13.2d are part of the funding strategy.

f) Voluntary contributions may also be provided by Contracting Parties, the private sector, taking into account the provisions of Article 13, non-governmental organisations and other sources. The Contracting Parties agree that the Governing Body shall consider modalities of a strategy to promote such contributions.

18.5 The Contracting Parties agree that priority will be given to the implementation of agreed plans and programmes for farmers in developing countries, especially in least developed countries, and in countries with economies in transition, who conserve and sustainably utilize plant genetic resources for food and agriculture.

## PART VII
## INSTITUTIONAL PROVISIONS

### Article 19
### Governing Body

19.1 A Governing Body for this Treaty is hereby established, composed of all Contracting Parties.

19.2 All decisions of the Governing Body shall be taken by consensus unless by consensus another method of arriving at a decision on certain measures is reached, except that consensus shall always be required in relation to Articles 23 and 24.

19.3 The functions of the Governing Body shall be to promote the full implementation of this Treaty, keeping in view its objectives, and, in particular, to:

a) provide policy direction and guidance to monitor, and adopt such recommendations as necessary for the implementation of this Treaty and, in particular, for the operation of the Multilateral System;

b) adopt plans and programmes for the implementation of this Treaty;

c) adopt, at its first session, and periodically review the funding strategy for the implementation of this Treaty, in accordance with the provisions of Article 18;

d) adopt the budget of this Treaty;

e) consider and establish subject to the availability of necessary funds such subsidiary bodies as may be necessary, and their respective mandates and composition;

f) establish, as needed, an appropriate mechanism, such as a Trust Account, for receiving and utilizing financial resources that will accrue to it for purposes of implementing this Treaty;

g) establish and maintain cooperation with other relevant international organizations and treaty bodies, including in particular the Conference of the Parties to the Convention on Biological Diversity, on matters covered by this Treaty, including their participation in the funding strategy;

h) consider and adopt, as required, amendments to this Treaty, in accordance with the provisions of Article 23;

i) consider and adopt, as required, amendments to annexes to this Treaty, in accordance with the provisions of Article 24;

j) consider modalities of a strategy to encourage voluntary contributions, in particular, with reference to Articles 13 and 18;
k) perform such other functions as may be necessary for the fulfilment of the objectives of this Treaty;
l) take note of relevant decisions of the Conference of the Parties to the Convention on Biological Diversity and other relevant international organizations and treaty bodies;
m) inform, as appropriate, the Conference of the Parties to the Convention on Biological Diversity and other relevant international organizations and treaty bodies of matters regarding the implementation of this Treaty; and
n) approve the terms of agreements with the IARCs and other international institutions under Article 15, and review and amend the MTA in Article 15.

19.4 Subject to Article 19.6, each Contracting Party shall have one vote and may be represented at sessions of the Governing Body by a single delegate who may be accompanied by an alternate, and by experts and advisers. Alternates, experts and advisers may take part in the proceedings of the Governing Body but may not vote, except in the case of their being duly authorized to substitute for the delegate.

19.5 The United Nations, its specialized agencies and the International Atomic Energy Agency, as well as any State not a Contracting Party to this Treaty, may be represented as observers at sessions of the Governing Body. Any other body or agency, whether governmental or non-governmental, qualified in fields relating to conservation and sustainable use of plant genetic resources for food and agriculture, which has informed the Secretary of its wish to be represented as an observer at a session of the Governing Body, may be admitted unless at least one third of the Contracting Parties present object. The admission and participation of observers shall be subject to the Rules of Procedure adopted by the Governing Body.

19.6 A Member Organization of FAO that is a Contracting Party and the member states of that Member Organization that are Contracting Parties shall exercise their membership rights and fulfil their membership obligations in accordance, mutatis mutandis, with the Constitution and General Rules of FAO.

19.7 The Governing Body shall adopt and amend, as required, its own Rules of Procedure and financial rules which shall not be inconsistent with this Treaty.

19.8 The presence of delegates representing a majority of the Contracting Parties shall be necessary to constitute a quorum at any session of the Governing Body.

19.9 The Governing Body shall hold regular sessions at least once every two years. These sessions should, as far as possible, be held back-to-back with the regular sessions of the Commission on Genetic Resources for Food and Agriculture.

19.10 Special Sessions of the Governing Body shall be held at such other times as may be deemed necessary by the Governing Body, or at the written request of any Contracting Party, provided that this request is supported by at least one third of the Contracting Parties.

19.11 The Governing Body shall elect its Chairperson and Vice-Chairpersons (collectively referred to as "the Bureau"), in conformity with its Rules of Procedure.

Article 20

Secretary

20.1 The Secretary of the Governing Body shall be appointed by the Director-General of FAO, with the approval of the Governing Body. The Secretary shall be assisted by such staff as may be required.

20.2 The Secretary shall perform the following functions:
a) arrange for and provide administrative support for sessions of the Governing Body and for any subsidiary bodies as may be established;
b) assist the Governing Body in carrying out its functions, including the performance of specific tasks that the Governing Body may decide to assign to it;
c) report on its activities to the Governing Body.

20.3 The Secretary shall communicate to all Contracting Parties and to the Director-General:
a) decisions of the Governing Body within sixty days of adoption;
b) information received from Contracting Parties in accordance with the provisions of this Treaty.

20.4 The Secretary shall provide documentation in the six languages of the United Nations for sessions of the Governing Body.

20.5 The Secretary shall cooperate with other organizations and treaty bodies, including in particular the Secretariat of the Convention on Biological Diversity, in achieving the objectives of this Treaty.

Article 21

Compliance

The Governing Body shall, at its first meeting, consider and approve cooperative and effective procedures and operational mechanisms to promote compliance with the provisions of this Treaty and to address issues of non-compliance. These procedures and mechanisms shall include monitoring, and offering advice or assistance, including legal advice or legal assistance, when needed, in particular to developing countries and countries with economies in transition.

Article 22

Settlement of Disputes

22.1 In the event of a dispute between Contracting Parties concerning the interpretation or application of

this Treaty, the parties concerned shall seek solutions by negotiation.

22.2 If the parties concerned cannot reach agreement by negotiation, they may jointly seek the good offices of, or request mediation by, a third party.

22.3 When ratifying, accepting, approving or acceding to this Treaty, or at any time thereafter, a Contracting Party may declare in writing to the Depositary that for a dispute not resolved in accordance with Article 22.1 or Article 22.2 above, it accepts one or both of the following means of dispute settlement as compulsory:

a) Arbitration in accordance with the procedure laid down in Part 1 of Annex II to this Treaty;
b) Submission of the dispute to the International Court of Justice.

22.4 If the parties to the dispute have not, in accordance with Article 22.3 above, accepted the same or any procedure, the dispute shall be submitted to conciliation in accordance with Part 2 of Annex II to this Treaty unless the parties otherwise agree.

Article 23

Amendments of the Treaty

23.1 Amendments to this Treaty may be proposed by any Contracting Party.

23.2 Amendments to this Treaty shall be adopted at a session of the Governing Body. The text of any proposed amendment shall be communicated to Contracting Parties by the Secretary at least six months before the session at which it is proposed for adoption.

23.3 All amendments to this Treaty shall only be made by consensus of the Contracting Parties present at the session of the Governing Body.

23.4 Any amendment adopted by the Governing Body shall come into force among Contracting Parties having ratified, accepted or approved it on the ninetieth day after the deposit of instruments of ratification, acceptance or approval by two-thirds of the Contracting Parties. Thereafter the amendment shall enter into force for any other Contracting Party on the ninetieth day after that Contracting Party deposits its instrument of ratification, acceptance or approval of the amendment.

23.5 For the purpose of this Article, an instrument deposited by a Member Organization of FAO shall not be counted as additional to those deposited by member states of such an organization.

Article 24

Annexes

24.1 The annexes to this Treaty shall form an integral part of this Treaty and a reference to this Treaty shall constitute at the same time a reference to any annexes thereto.

24.2 The provisions of Article 23 regarding amendments to this Treaty shall apply to the amendment of annexes.

Article 25

Signature

This Treaty shall be open for signature at the FAO from 3 November 2001 to 4 November 2002 by all Members of FAO and any States that are not Members of FAO but are Members of the United Nations, or any of its specialized agencies or of the International Atomic Energy Agency.

Article 26

Ratification, Acceptance or Approval

This Treaty shall be subject to ratification, acceptance or approval by the Members and non-Members of FAO referred to in Article 25. Instruments of ratification, acceptance, or approval shall be deposited with the Depositary.

Article 27

Accession

This Treaty shall be open for accession by all Members of FAO and any States that are not Members of FAO but are Members of the United Nations, or any of its specialized agencies or of the International Atomic Energy Agency from the date on which the Treaty is closed for signature. Instruments of accession shall be deposited with the Depositary.

Article 28

Entry into force

28.1 Subject to the provisions of Article 29.2, this Treaty shall enter into force on the ninetieth day after the deposit of the fortieth instrument of ratification, acceptance, approval or accession, provided that at least twenty instruments of ratification, acceptance, approval or accession have been deposited by Members of FAO.

28.2 For each Member of FAO and any State that is not a Member of FAO but is a Member of the United Nations, or any of its specialized agencies or of the International Atomic Energy Agency that ratifies, accepts, approves or accedes to this Treaty after the deposit, in accordance with Article 28.1, of the fortieth instrument of ratification, acceptance, approval or accession, the Treaty shall enter into force on the ninetieth day following the deposit of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

Article 29

Member Organizations of FAO

29.1 When a Member Organization of FAO deposits an instrument of ratification, acceptance, approval or accession for this Treaty, the Member Organization shall, in accordance with the provisions of Article II.7 of the FAO Constitution, notify any change regarding its

distribution of competence to its declaration of competence submitted under Article II.5 of the FAO Constitution as may be necessary in light of its acceptance of this Treaty. Any Contracting Party to this Treaty may, at any time, request a Member Organization of FAO that is a Contracting Party to this Treaty to provide information as to which, as between the Member Organization and its Member States, is responsible for the implementation of any particular matter covered by this Treaty. The Member Organization shall provide this information within a reasonable time.

29.2 Instruments of ratification, acceptance, approval, accession or withdrawal, deposited by a Member Organization of FAO, shall not be counted as additional to those deposited by its Member States.

Article 30

Reservations

No reservations may be made to this Treaty.

Article 31

Non-Parties

The Contracting Parties shall encourage any Member of FAO or other State, not a Contracting Party to this Treaty, to accept this Treaty.

Article 32

Withdrawals

32.1 Any Contracting Party may at any time after two years from the date on which this Treaty has entered into force for it, notify the Depositary in writing of its withdrawal from this Treaty. The Depositary shall at once inform all Contracting Parties.

32.2 Withdrawal shall take effect one year from the date of receipt of the notification.

Article 33

Termination

33.1 This Treaty shall be automatically terminated if and when, as the result of withdrawals, the number of Contracting Parties drops below forty, unless the remaining Contracting Parties unanimously decide otherwise.

33.2 The Depositary shall inform all remaining Contracting Parties when the number of Contracting Parties has dropped to forty.

33.3 In the event of termination the disposition of assets shall be governed by the financial rules to be adopted by the Governing Body.

Article 34

Depositary

The Director-General of FAO shall be the Depositary of this Treaty.

Article 35

Authentic Texts

The Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts of this Treaty are equally authentic.

**Annex I**

## LIST OF CROPS COVERED UNDER THE MULTILATERAL SYSTEM

**Food crops**

| **Crop** | **Genus** | **Observations** |
|---|---|---|
| Breadfruit | Artocarpus | Breadfruit only. |
| Asparagus | Asparagus | |
| Oat | Avena | |
| Beet | Beta | |
| Brassica complex | Brassica et al. | Genera included are: Brassica, Armoracia, Barbarea, Camelina, Crambe, Diplotaxis, Eruca, Isatis, Lepidium, Raphanobrassica, Raphanus, Rorippa, and Sinapis. This comprises oilseed and vegetable crops such as cabbage, apeseed, mustard, cress, rocket, radish, and turnip. The species Lepidium meyenii (maca) is excluded. |
| Pigeon | Pea Cajanus | |
| Chickpea | Cicer | |
| Citrus | Citrus | Genera Poncirus and Fortunella are included as root stock. |
| Coconut | Cocos | |
| Major aroids | Colocasia, Xanthosoma | Major aroids include taro, cocoyam, dasheen and tannia. |
| Carrot | Daucus | |
| Yams | Dioscorea | |
| Finger Millet | Eleusine | |
| Strawberry | Fragaria | |
| Sunflower | Helianthus | |

| **Crop** | **Genus** | **Observations** |
|---|---|---|
| Barley | Hordeum | |
| Sweet Potato | Ipomoea | |
| Grass pea | Lathyrus | |
| Lentil | Lens | |
| Apple | Malus | |
| Cassava | Manihot | Manihot esculenta only. |
| Banana/Plantain | Musa | Except Musa textilis. |
| Rice | Oryza | |
| Pearl Millet | Pennisetum | |
| Beans | Phaseolus | Except Phaseolus polyanthus. |
| Pea | Pisum | |
| Rye | Secale | |
| Potato | Solanum | Section tuberosa included, except Solanum phureja. |

| | | |
|---|---|---|
| Eggplant | Solanum | Section melongena included. |
| Sorghum | Sorghum | |
| Triticale | Triticosecale | |
| Wheat | Triticum et al. | Including Agropyron, Elymus, and Secale. |
| Faba Bean/Vetch | Vicia | |
| Cowpea et al. | Vigna | |
| Maize | Zea | Excluding Zea perennis, Zea diploperennis, and Zea luxurians. |

**Forages**

| **Genera** | **Species** |
|---|---|
| *LEGUME FORAGES* | |
| Astragalus | chinensis, cicer, arenarius |
| Canavalia | ensiformis |
| Coronilla | varia |
| Hedysarum | coronarium |
| Lathyrus | cicera, ciliolatus, hirsutus, ochrus, odoratus, sativus |
| Lespedeza | cuneata, striata, stipulacea |
| Lotus | corniculatus, subbiflorus, uliginosus |
| Lupinus | albus, angustifolius, luteus |
| Medicago | arborea, falcata, sativa, scutellata, rigidula, truncatula |
| Melilotus | albus, officinalis |
| Onobrychis | viciifolia |
| Ornithopus | sativus |
| Prosopis | affinis, alba, chilensis, nigra, pallida |
| Pueraria | phaseoloides |
| Trifolium | alexandrinum, alpestre, ambiguum, angustifolium, arvense, agrocicerum, hybridum, incarnatum, pratense, repens, resupinatum, rueppellianum, semipilosum, subterraneum, vesiculosum |

| **Genera** | **Species** |
|---|---|
| *GRASS FORAGES* | |
| Andropogon | gayanus |
| Agropyron | cristatum, desertorum |
| Agrostis | stolonifera, tenuis |
| Alopecurus | pratensis |
| Arrhenatherum | elatius |
| Dactylis | glomerata |
| Festuca | arundinacea, gigantea, heterophylla, ovina, pratensis, rubra |
| Lolium | hybridum, multiflorum, perenne, rigidum, temulentum |
| Phalaris | aquatica, arundinacea |

| | |
|---|---|
| Phleum | pratense |
| Poa | alpina, annua, pratensis |
| Tripsacum | laxum |

*OTHER FORAGES*

| | |
|---|---|
| Atriplex | halimus, nummularia |
| Salsola | vermiculata |

**Annex II**

## PART 1
## ARBITRATION

## PART 2
## CONCILIATION

### PART 1
### ARBITRATION

Article 1

The claimant party shall notify the Secretary that the parties to the dispute are referring it to arbitration pursuant to Article 22. The notification shall state the subject-matter of arbitration and include, in particular, the articles of this Treaty, the interpretation or application of which are at issue. If the parties to the dispute do not agree on the subject matter of the dispute before the President of the tribunal is designated, the arbitral tribunal shall determine the subject matter. The Secretary shall forward the information thus received to all Contracting Parties to this Treaty.

Article 2

1. In disputes between two parties to the dispute, the arbitral tribunal shall consist of three members. Each of the parties to the dispute shall appoint an arbitrator and the two arbitrators so appointed shall designate by common agreement the third arbitrator who shall be the President of the tribunal. The latter shall not be a national of one of the parties to the dispute, nor have his or her usual place of residence in the territory of one of these parties to the dispute, nor be employed by any of them, nor have dealt with the case in any other capacity.

2. In disputes between more than two Contracting Parties, parties to the dispute with the same interest shall appoint one arbitrator jointly by agreement.

3. Any vacancy shall be filled in the manner prescribed for the initial appointment.

Article 3

1. If the President of the arbitral tribunal has not been designated within two months of the appointment of the second arbitrator, the Director-General of FAO shall, at the request of a party to the dispute, designate the President within a further two-month period.

2. If one of the parties to the dispute does not appoint an arbitrator within two months of receipt of the request, the other party may inform the Director-General of FAO who shall make the designation within a further two-month period.

Article 4

The arbitral tribunal shall render its decisions in accordance with the provisions of this Treaty and international law.

Article 5

Unless the parties to the dispute otherwise agree, the arbitral tribunal shall determine its own rules of procedure.

Article 6

The arbitral tribunal may, at the request of one of the parties to the dispute, recommend essential interim measures of protection.

Article 7

The parties to the dispute shall facilitate the work of the arbitral tribunal and, in particular, using all means at their disposal, shall:

(a) Provide it with all relevant documents, information and facilities; and

(b) Enable it, when necessary, to call witnesses or experts and receive their evidence.

Article 8

The parties to the dispute and the arbitrators are under an obligation to protect the confidentiality of any information they receive in confidence during the proceedings of the arbitral tribunal.

Article 9

Unless the arbitral tribunal determines otherwise because of the particular circumstances of the case, the costs of the tribunal shall be borne by the parties to the dispute in equal shares. The tribunal shall keep a record of all its costs, and shall furnish a final statement thereof to the parties to the dispute.

Article 10

Any Contracting Party that has an interest of a legal nature in the subject-matter of the dispute which may be affected by the decision in the case, may intervene in the proceedings with the consent of the tribunal.

Article 11

The tribunal may hear and determine counterclaims arising directly out of the subject-matter of the dispute.

Article 12

Decisions both on procedure and substance of the arbitral tribunal shall be taken by a majority vote of its members.

Article 13

If one of the parties to the dispute does not appear before the arbitral tribunal or fails to defend its case, the other party may request the tribunal to continue the proceedings and to make its award. Absence of a party to the dispute or a failure of a party to the dispute to defend its case shall not constitute a bar to the proceedings. Before rendering its final decision, the arbitral tribunal must satisfy itself that the claim is well founded in fact and law.

Article 14

The tribunal shall render its final decision within five months of the date on which it is fully constituted unless it finds it necessary to extend the time-limit for a period which should not exceed five more months.

Article 15

The final decision of the arbitral tribunal shall be confined to the subject-matter of the dispute and shall state the reasons on which it is based. It shall contain the names of the members who have participated and the date of the final decision. Any member of the tribunal may attach a separate or dissenting opinion to the final decision.

Article 16

The award shall be binding on the parties to the dispute. It shall be without appeal unless the parties to the dispute have agreed in advance to an appellate procedure.

Article 17

Any controversy which may arise between the parties to the dispute as regards the interpretation or manner of implementation of the final decision may be submitted by either party to the dispute for decision to the arbitral tribunal which rendered it.

**PART 2**

**CONCILIATION**

Article 1

A conciliation commission shall be created upon the request of one of the parties to the dispute. The commission shall, unless the parties to the dispute otherwise agree, be composed of five members, two appointed by each party concerned and a President chosen jointly by those members.

Article 2

In disputes between more than two Contracting Parties, parties to the dispute with the same interest shall appoint their members of the commission jointly by agreement. Where two or more parties to the dispute have separate interests or there is a disagreement as to whether they are of the same interest, they shall appoint their members separately.

Article 3

If any appointments by the parties to the dispute are not made within two months of the date of the request to create a conciliation commission, the Director-General of FAO shall, if asked to do so by the party to the dispute that made the request, make those appointments within a further two-month period.

Article 4

If a President of the conciliation commission has not been chosen within two months of the last of the members of the commission being appointed, the Director-General of FAO shall, if asked to do so by a party to the dispute, designate a President within a further two-month period.

Article 5

The conciliation commission shall take its decisions by majority vote of its members. It shall, unless the parties to the dispute otherwise agree, determine its own procedure. It shall render a proposal for resolution of the dispute, which the parties shall consider in good faith.

Article 6

A disagreement as to whether the conciliation commission has competence shall be decided by the commission.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.